

ISKRE

2015/16, ŠTEVILKA 2, LETNIK 48

Kazalo

Projektni škofije

- ◆ Skupaj o drugi svetovni vojni 2
- ◆ »Bodi sproščen, smo v Grenoblu« 4

Škofije prostovolji

- ◆ Veseli dan prostovoljstva 8

Športni škofije

- ◆ Športno srečanje katoliških gimnazij 9
- ◆ Spomladanski športni dan 10
- ◆ Košarkarski turnir 10
- ◆ Bradavičarka ali ŠGV 11

Škofijska domačica

- ◆ Dan z Radiem Ognjišče 12
- ◆ Prostovoljke v Afriki 15
- ◆ Art viže 15
- ◆ O umetnosti kuhanja in vsem kar sodi zraven 16
- ◆ »Maturanc« 20
- ◆ Ključ je predan, cvek je zažgan 20

Domski škofije

- ◆ Domci smo bili aktivni 21
- ◆ Upanje v tretji dan 22
- ◆ Podoknica za škofa 22
- ◆ Maturantska večerja 23
- ◆ Čajni kuhinji 23
- ◆ Barve narave; ker fotografije povedo več kot besede 24
- ◆ Kostanjeve note in piknik 25

Duhovni škofije

- ◆ »Duhovci« 26

Kulturni škofije

- ◆ Kulturni praznik 28
- ◆ Madame Bovary 29
- ◆ Pašjon 29
- ◆ Reportaža z RTV in Ognjišča 30
- ◆ Intervju z dirigentom Markom Drnovškom:
»Glasba vsepovsod« 32

Škofije iter facit

- ◆ Izmenjava z italijansko šolo 34
- ◆ Res je večer! 36
- ◆ Odkrivanje lepot avstrijske prestolnice 38
- ◆ Zamejska Slovenija in Budimpešta 40

Škofijska estrada

- ◆ Intervju z našim novim kuharjem Erikom Vončino 41
- ◆ »Vate zaupam« 42
- ◆ Intervju s Tjašo Fajdiga 43

Škofije širi obzorja

- ◆ Intervju z begunci 44
- ◆ Knjiga = odličen nadomestek za učbenik 47
- ◆ Pismo Facebooku 48
- ◆ Socialna omrežja povezujejo ali ločujejo ljudi? 49
- ◆ Nejc Vidmar, vratar državnih prvakov 50

Izziv za škofijca

- ◆ Uganke rimanke 52
- ◆ Sudokuja 52

In memoria

- ◆ Človek besede in besede 54

Kolofon

IZDAJATELJ

Škofijska gimnazija Vipava

GLAVNI UREDNIK

Aleks Birsa Jogan, 2. b

UREDNIŠKI ODBOR

Aljaž Bratina, 3. a

Klara Vrabc, 3. b

ZVESTI SODELAVCI

Karmen Bogataj, 2. a

Jure Bužinel, 1. c

Monika Gorjan, 3. a

Tea Kocman, 2. b

Manca Štekar, 3. a

Benjamin Žbogar, 2. c

OBLIKOVANJE

Aleks Birsa Jogan

MENTORSTVO

Tatjana Božič, prof.

LEKTURA

Tatjana Božič, prof.

TISK

Trio d.o.o.

NAKLADA

50 izvodov

ELEKTRONSKI NASLOV

iskre.vipava@gmail.com

Vipava, junij 2016

Uvodnik

Katerega smo danes?

Triindvajsetega junija.

Morda bi pa jutri lahko izdali Iskre.

Ne čisto tako, ampak vsaj na prvi pogled. Kot pravi novinarji svoje delo dokončamo v zadnji minuti, ampak, kot vidite, spet nam je uspelo! :) Poročilo zadnje ekskurzije nastaja celo na relaciji Rim-Vipava, in to ob dveh zjutraj. Pa naj kdo reče, da nismo pridni! :) Je že res, da se nam včasih nič ne da in se naši »produktivni« sestanke v knjižnici končajo s tarnanjem ali debato, zaradi katere kdo včasih zamudi malico. Toda pravijo, da bolje pozno kot nikoli, in tako vam iskraši že četrtrič letos ponujamo šolski časopis, poln iskrive vsebine. Tako lahko med poležavanjem na plaži v roke namesto katere druge knjige vzamete tudi Iskre, ki poleg Rima ponujajo še Dunaj, Budimpešto, Grenoble ter Capo di Ponte. Dobrodelno smo sodelovali tudi z Radiem Ognjišče in obiskali RTV. Preverili smo, kaj nam lahko skuhamo ali spečemo dijaki in profesorji. Poslavljamo se od profesorja Janeza Zupeta, v rubriki In memoriā.

Kot obračate strani v vsaki knjigi, ki jo berete, in boste (upamo) obračali strani v teh Iskrah, se obračajo strani v življenju in jutri bomo obrnili še eno. Nekaterim je bila všeč, drugim manj, nekateri so ob njenem branju/pisanju uživali, drugi pa precej »martrali«. A dejstvo je, da smo jo morali – hočeš ali nočeš. Ker bo treba tako storiti znova čez dva meseca, nam sedaj ne preostane nič drugega, kot da se sprostimo in naberemo novega elana, da bomo prvega septembra spet 100-odstotno pripravljeni na nove izzive.

Salvete et valet!

Uredniški odbor Isker

SEMENIŠKA
KNJIŽNICA
V VIPAVI

ISKRE

Inv. št.
18868

Šolsko glasilo
KNJIŽNICA

Škofijska gimnazija

Skupaj o drugi svetovni vojni

Projekt Facing Discrimination – Europeans for Peace raziskuje dogodke med 2. svetovno vojno in po njej. Raziskovali in ugotavljali smo, kaj se je dogajalo v koncentracijskih in delovnih taboriščih na Primorskem in kaj vse so počeli partizani v ozadju. Projekta se je udeležilo 26 dijakov iz nemške in naše šole. Sklenilo se je nekaj novih prijateljstev, nekateri gostitelji pa niso bili toliko zadovoljni s sodelujočimi dijaki. Projekt je vodila prof. Martina Podbersič Smrdel, pomagala pa ji je prof. Nataša Sever. Nemške dijake sta prav tako spremljali dve profesorici.

Nedelja, 6. 3.

V nedeljo so nemški dijaki prispeli v Vipavo. Nekateri so svoj par nastanili pri sebi doma, tisti, ki smo v domu, pa v sobah dijaškega doma — te smo peljali na ogled Vipave.

Ponedeljek, 7. 3.

Najprej smo se zbrali v avditoriju. Profesorice so nam predstavile tedenski in dnevni program, nekateri naši dijaki so imeli predstavitev tem, povezanih s programom. Po glavnem odmoru smo se razdelili v štiri skupine in odšli v Pristan. Tam smo poslušali pričevanja štirih starejših žensk, ki so doživele čas fašizma in partizanstva. Ob 12.30 so nas nekateri dijaki zapustili zaradi kemijskega tekmovanja, ostali pa smo se zbrali v učilnici in začeli pisati članke. V prostem popoldnevu smo nato počeli, kar smo želeli.

Torek, 8. 3.

Ob 7.30 smo se zbrali v učilnici DSP in dve naši dijakinji sta imeli predstavitev. Ob 8.00 smo se odpravili v Novo Gorico in se tam razdelili v dve skupini. Nekateri smo šli v Arhiv, kjer smo pregledali različne zgodbe in pričevanja, drugi pa so odšli v knjižnico Franceta Bevka, kjer so si ogledali ilegalne in redne časopise tistega časa. Sprva smo

nameravali iti popoldne v bolnico Franjo, toda zaradi vremena smo morali spremeniti načrt. Zato smo ob 12.00 odšli v Kobarid, kjer smo videli muzej prve svetovne vojne. V Vipavo smo se vrnili okrog 17.00 ure.

Sreda, 9. 3.

Po dijaških predstavitev smo odšli v Trst. Najprej smo si ogledali Rižarno, taborišče, nato pa smo v muzeju videli slike, predmete, posnetke in zapise ljudi, ki so bili tam usmrčeni. Sledil je ogled sinagoge, kjer so fantje morali nositi judovske čepice. V Vipavo smo se vrnili zgodaj popoldan.

Četrtek, 10. 3.

Po kratkih predstavitev smo šli proti Ljubljani. Tam smo si ogledali Muzej novejšje zgodovine, nato smo šli na Prešernov trg, ki je bil naša zbirna točka. Razdeljeni v skupine smo morali najti tri do štiri znamenitosti in se pred njimi fotografirati ter slike objaviti v Facebook skupini. Po tem smo imeli prosti čas za samostojno iskanje »znamenitosti«. Kot v Trstu, nas je večina odšla po trgovinah, nekateri pa so si privoščili nekaj sladkega za pod zob.

Petek, 11. 3.

Prvo šolsko uro smo odpeljali nemške dijake k pouku, da so videli, kako to poteka pri

nas. Od 8.15 do 10.00 sta prišla starejša gospoda Tomaž Vuk in Pavel Petejan, da sta nam povedala svoji zgodbi. Po odmoru smo po skupinah začeli pisati članke za plakate, Iskre ter druge časopise.

Večinoma smo bili dijaki zadovoljni s programom in z ogledi. Nemški dijaki so povedali, da so jim je bile zelo všeč jutranje predstavitve, s pomočjo katerih so bili boljše pripravljene na dnevno dogajanje. Niso pa bili ravno vsi zadovoljni s komunikacijo med nemškimi in slovenskimi dijaki, zato ne nameravajo vsi ostati v stiku s svojim parom. Na splošno se mi zdi, da je bila izmenjava dokaj uspešna, saj smo izvedeli veliko novega in spoznali nove ljudi, tako zgodbe starejših Slovencev iz časa vojne kot življenje in mišljenje vrstnikov iz Nemčije. Nemški dijaki pa so bili navdušeni nad Vipavo in nad dijaškim domom, ki je po njihovem mnenju podoben Hogwartisu.

Kako je izmenjavo doživel Jure Ferletič (2. a)

Izmenjava je bila zanimivo zastavljena, ker nismo vnaprej točno vedeli, kaj je cilj našega raziskovanja. Imeli smo tri ekskurzije. Muzej v Kobaridu, ki je bil nadomestilo za Franjo, je bil sicer s tematiko 1. svetovne vojne malo izven naše teme, z ogledom Rižarne v Trstu in Muzeja novejše zgodovine pa smo bolj podrobno spoznali ozadje druge svetovne vojne na Slovenskem. Podobno prek pričevanj prič tistega časa in dogodkov.

Dijaki smo se obnašali podobno kot na našem obisku v Nemčiji, razlika pa je bila ta, da nas je bila večina gostiteljev v dijaškem domu; tako smo komunicirali dokaj ločeno in nismo bili primorani govoriti eden z drugim, saj smo imeli zmeraj poleg še koga svoje narodnosti, tako oni kot mi.

Mogoče je bilo malo naporno iti na izlete tri zaporedne dni, tako se je malo preveč odmaknilo tisto, kar smo spoznali prvi dan v intervjujih v Pristanu.

Skozi oči mentorice, prof.

Martine Podbersič Smrdelj

Malo sem bila razočarana, ker dijaki niso toliko komunicirali med seboj, kot smo želeli, saj zaradi tega izmenjava ni bila tako uspešna, kot bi sicer lahko bila. Sicer pa je potekala v redu; organizacija namreč ni tako enostavna: s takim projektom je veliko dela v ozadju. □

Ian Aleksander Gratton o izmenjavi (2. b)

Zdi se mi, da smo se na začetku in na koncu malo lovili. Kraji, ki smo jih obiskali, pa so bili povezani z našo temo. Nemški dijaki se niso dosti spremenili v primerjavi z izkušnjo v Nemčiji in so ostali dokaj zaprta skupina, držali so se bolj skupaj in se bolj ali manj pogovarjali med seboj. Na isti kraj izmenjave ne bi ponovil, kam drugam pa mogoče. □

Tinkara Božič o izmenjavi (2. a)

Zdi se mi, da so se organizatorji res potrudili poiskati tiste kraje, ki so bili zanimivi—da ni bilo predolgo in da je bilo zanimivo nam in Nemcem. Glede nemških dijakov sem imela malo sreče, ker je bila moja »fajn«, potrudila se je, da sva govorili čim več v nemškem jeziku, na mojo željo. Trudila se je razložiti, česar nisem razumela oziroma to ponoviti. Drugače pa so se Nemci z nami pogovarjali večinoma v angleškem jeziku, če so se sploh. Menim, da smo na izmenjavo šli z dokaj odprtim odnosom za izkušnje in mogoče smo bili potem malo razočarani, ker tega nismo dobili vrnjenege. □

Pogled Mance Hvalič (2. b)

Bilo mi je zelo všeč, pri nas je bilo vse boljše organizirano kot pa v Nemčiji, točno smo vedli, kaj delamo, kje delamo; zanimiva so bila pričevanja. Njihovo znanje angleščine se mi je zdelo na nižjem nivoju kot naše. Zaradi tega je prišlo do težav pri komunikaciji. Naši dijaki so se zdeli veliko bolj gostoljubni, kot gostitelji smo se bolj odrezali. Izmenjavo bi ponovila zaradi jezika. □

SEMENISKA
KNJIŽNICA
V VIPAVI

Piše: Tea Kocman, 2. b

Foto: arhiv ŠGV

"Bodi sproščen,

smo v Grenoblu!"

V okviru projekta Erasmus+ dijaki Škofijske gimnazije Vipava letos raziskujemo Evropo. V projekt smo vključeni skupaj s šolo Pierre Termier, ki se nahaja v mestu Grenoble v Franciji. Francoski dijaki so Slovenijo obiskali konec novembra, konec marca pa smo se mi odpravili na pustolovščino po prestolnici Alp. V duhu gesla izmenjave, ki se glasi *Language in Motion* oz. *Jezik v gibanju*, smo tudi mi aktivno raziskovali pomen jezika in sporazumevanja skozi francoske oči. »Francozi so precej bolj umirjen narod, zato smo potrebovali nekaj časa, da smo se privadili na njihovo sproščenost in neobremenjenost. Družine, pri katerih smo bivali, so bile zelo prijazne in gostoljubne, torej slabih izkušenj nismo imeli,« je svoje vtise o nastanitvi v Franciji strnil Aljaž.

To in ono o Grenoblu

Na izmenjavi smo se seveda tudi veliko zabavali. Posebna zahvala gre Andražu Pucu, ki je k temu veliko pripomogel in dogajanje vestno dokumentiral. Posebej nam bo v spominu ostala video reportaža iz arheološkega muzeja (katakomb), zaradi neštetihih prekinitev in ponovitev, do katerih je prišlo zaradi pretirane radosti (smeha). Vzrok za obisk muzeja pa je še bolj zanimiv – nedelovanje internetne povezave v šoli. Sicer pa so odmori v Franciji še posebej privlačni, vsi se namreč poljubljajo, ko se srečajo. Nekateri bi najraje ostali kar v Franciji ...

Edini popolnoma prost dan nas je večina preživela na gradu (Bastille). Pot na grad še zdaleč ni bila tako zanimiva in avanturistična kot pot nazaj v mesto. Na grad smo se peljali z gondolo, ki ima kabine v obliki jajčk, nazaj pa smo lomastili skozi hosto in pri tem utrpeli precej hujših poškodb, odrgnin. Na srečo smo vsi preživeli in se živi vrnili domov.

Jure Bužinel in Matija Frandolič, 1. letnik

Gore Vercors

V petek, 18. marca, smo se ze zgodaj zjutraj odpravili v gore Vercors. Na izhodišču poti smo se preobuli, oblekli v toplejša oblačila ter namazali s sončno kremo. Pridružila sta se nam dva gospoda, ki se spoznata na gore. Prvi je bil vodnik in poznavalec gozdnih in gorskih poti, drugi pa se je spoznal na rastline ter procese v gozdu. Podali smo se na dolgo pot po gozdu. Izvedeli smo veliko novega o mravljiščih, stopinjah živali, dogajanju v razvoju gozdov. Najbolj razburljivo je bilo, ko je eden izmed vodnikov dal roko v mravljišče ... Med postankom smo pojedli malico in imeli veliko bitko s snežnimi kepami. Vsi premočeni in utrujeni smo nadaljevali pot. Na koncu pohoda smo se ustavili še v gorski koči, v kateri smo se okrepčali s tradicionalnimi francoskimi slaščicami. Utrujeni smo se vrnili "domov".

Jure Kosmač, 2. b

Prosti čas

Prosti čas v Grenoblu se je odvijal na več načinov. Skupni prosti čas smo porabili za spoznavanje mesta, okušanje tradicionalne francoske hrane ter tipično francosko življenje – "kofetkanje". V nedeljo so nas nekateri francoski prijatelji peljali na grad Bastille, ki je ena izmed znamenitosti Grenobla. Na vzpetino nad mestom smo se peljali z gondolo. Pozno popoldne smo se zabavali v bližnjem zabaviščnem parku. Nekateri drugi so medtem obiskali dve uri oddaljeno mesto Lyon. Ko smo bili pri gostiteljskih družinah, smo preživljali čas malo drugače. Večino smo ga porabili za počitek, saj smo bili zelo utrujeni. Navdušeno smo preizkušali francoske jedi in specialitete. Vendar nismo le lenarili in počivali, temveč tudi kolesarili in pohajkovali. Prosti čas pač ni bil namenjen le ogledovanju mesta, ampak tudi povezovanju in utrjevanju prijateljskih vezi z našimi francoskimi in slovenskimi prijatelji. Zaradi vsega naštetega nam je bil teden v Grenoblu še bolj všeč. Hvala, Grenoble!

Katarina Kobal, 3. b

Francoska kuhinja

Kot vsakega dijaka, ki se odpravlja na izmenjavo, je tudi nas skrbelo, kako bo s hrano. Zagotovo je prav vsak že slišal za tipične in za nas nekoliko nenavadne francoske specialitete, npr. polže, račje ledvice, žabje krake ... Vsaj za večino izmed nas so bili vsi strahovi odveč, saj so se nam naši gostitelji poskusili po najboljših močeh prilagoditi. Nekateri izmed nas te »sreče« žal niso imeli in so v tem tednu poizkusili vsaj eno izmed zgoraj naštetih jedi. Kljub vsem izjemam pa sta si francoska in slovenska kuhinja zelo podobni. Ena izmed glavnih razlik, ki se vsem nam zdi nenavadna, je, da Francozi jejo zelo malo juh. Zanimivo je tudi to, da imajo veliko »samo za njih značilnih« jedi, ki pa se ne prav dosti razlikujejo od naših; imeli smo priložnost izkusiti npr. pečen krompir v pečici, klobaso z zeljem ... Na splošno pa jejo Francozi v tem delu Francije veliko tuje hrane, npr. mehiško, italijansko ...

Eva Brumat, 1. a

Muzej moderne umetnosti

Slišalo se je zelo zanimivo. Sodobno stavbo, v kateri se nahaja, smo našli takoj. Ko pa smo se sprehodili med ogromnimi zgodovinskimi umetninami, nismo bili več prepričani, da smo na pravem kraju.

Kaj je bil razlog? Bi morali vstopiti skozi drug vhod? Nas je profesorica napotila v napačen muzej? Si Francozi pod pojmom moderna umetnost predstavljajo dvesto let stare slike v zlatih okvirjih? Odgovor: profesorica je le napačno »poimenovala« muzej.

Nekateri od nas so bili navdušeni nad natančnostjo in sporočilnostjo umetnin, drugi pa smo le spoštljivo gledali slike in jih poskušali razumeti.

Hitro je stekel pogovor o tem, kaj je umetnost. V umetninah iz preteklosti lahko prepoznamo odsev takratnega časa in talent, ki ga je slikar potreboval. Po drugi strani pa je moderna umetnost verjetno bolj svobodna.

Do zaključka nismo prišli, smo pa ugotovili, da se nahajamo na pravem kraju, saj so stare slike nenadoma prešle v moderne.

Ne glede na različne poglede na umetnost, lahko v tem muzeju vsak najde kaj zase.

Benjamin Žbogar, 2. c

Časopisna hiša LaDauphiné

No, seveda se nismo v Franciji samo potepali in raziskovali, ampak smo skoraj vsako popoldne vestno pisali članke za časopis, ki je nastal v sklopu samega projekta, obiskali smo tudi časopisno hišo LaDauphiné in prvič videli celoten proces nastajanja časopisa.

Manca Štekar, 3. a

Stendhalov muzej

V času, ko so imeli naši francoski prijatelji izpit iz francoščine (nekakšno poskusno maturo), smo se razdelili v skupine in si ogledali različne muzeje. Naša malenkost (bilo nas je deset) se je odpravila v Stendhalov muzej. Marie-Henri Beyle, s psevdonimom Stendhal, je bil francoski pisatelj in diplomat, rojen v Grenoblu konec 18. stoletja. Danes velja za enega najzgodnejših predstavnikov realizma. Stanovanje (danes muzej), v katerem je živel, najdemo v centru Grenobla in je eden izmed lepših krajev, ki sem jih v tem tednu obiskala. Prvi vtisi ob vstopu v stavbo pa so bili malo drugačni. V atriju so nas pričakali smetnjaki in dvoje starih stopnic. V prvo nam je uspelo — izbrali smo prave in privedle so nas do čudovitega štirisobnega stanovanja z velikim balkonom, kjer je pisatelj bival. Rdeče stene so bile polne zlato uokvirjenih portretov družinskih članov, družbo pa nam je delal tudi njegov ogromen kamnit kip. Prijazna gospa nam je dala elektronske vodiče, ki so nas popeljali v Stendhalov svet. Izvedeli smo, da se ni navduševal le nad pisanjem; eden od dveh kabinetov je namreč popolnoma zapolnjen z eksponati živali, drugega pa zapolnjujejo knjige, povezane z medicino. Kaj kmalu smo, nevajeni francoskega ritma (prehranjevanja), postali lačni, zato smo zapustili muzej in odhiteli v najbližjo francosko pekarno.

Eva Jelerčič, 3. b

»MUN«

Ker ima naš projekt naslov »Jezik v gibanju«, smo to tudi prakticirali. Francoski prijatelji so namreč organizirali »mun«, simulacijo Združenih narodov, na kateri smo (razdeljeni v skupini) zastopali stališča različnih svetovnih držav v zvezi z ukradenimi artefakti. Debata je seveda potekala v angleščini. Čeprav se na začetku nikomur ni sanjalo, kaj pravzaprav je »mun«, smo se hitro spoprijeli z izzivom in ga uspešno opravili. Ob koncu smo izbrali najboljšega ter tudi najlepše urejenega »delegata« .

Aleks Birska Jogan, 2. b

Pogrešali vas bomo ...

V Franciji smo dijaki preživeli lep teden, veliko novega smo se naučili, vse skupaj pa začinili z zabavo in smehom, saj smo se med seboj odlično razumeli, zato je bilo kar malce težko zapustiti Francijo in vse naše francoske prijatelje. Največji vtis so v nas pustili prav oni, saj smo bili kar malce presenečeni nad njihovo sproščenostjo, povezanostjo, poljubljanjem ob vsakem snidenju, norostjo, prisrčno zgubljenostjo in zmedenostjo, predvsem pa nad različnostjo in obenem enakostjo z nami samimi.

Manca Štekar, 3. a

Erasmus+

SEMENIŠKA
KNJIŽNICA
V VIPAVI

Pišejo: sodelujoči na izmenjavi
Foto: Klara Vrabc, 3. b

In ko smo srečno prispeli v Slovenijo, se je v Vrtojbi ustavil avtobus ...

Veseli dan prostovoljstva

V torek, 17. maja, smo se prostovoljci iz zavoda Cirius Vipava odpravili na "Veseli dan prostovoljstva" v Ljubljano.

To je sicer le en del Festivala prostovoljstva, ki vključuje več slovenskih krajev, med drugimi tudi Novo Gorico. Mi smo se odločili za Ljubljano in smo tam, kakor vse ostale skupine, postavili stojnico, na kateri smo se predstavljali. Letos je bilo še posebej zanimivo, pripravili smo namreč nagradno igro. Mimoidoči so nam najprej malo prisluhnili, potem pa odgovorili na vprašanje, ki je bilo povezano s Ciriusom samim, šolami, katerih prostovoljci ga obiskujejo, ali pa podjetji, ki delujejo v Vipavski dolini. Ta so nam podarila razne reklamne izdelke—od kap in majic do pisal, beležk in podobnih

stvari (sponzorji: Mlinotest, Fructal, FAMA, Volvo, Triglav in drugi.). Kar je še posebej pritegnilo mimoidoče, je bil sladoled, ki smo ga delili po zaslugi podjetja Leone. Obiskovalci so hodili do nas in spraševali, če smo mi tisti, ki delijo sladoled. "Da," smo rekli, "vendar morate najprej odgovoriti na vprašanje."

Izžrebali so barvo žogice in prejeli vprašanje. Po pravilnem odgovoru so prejeli nagrado. Dali smo jim pa še eno dodatno možnost — sodelovanje v veliki nagradni igri. Na list papirja so nam zaupali svoje ime. Dali smo ga v škatlo in rekli, naj pridejo ob 16.00 nazaj k naši

stojnici, saj je takrat potekal žreb. Veliko nagrado je prejelo dekle z imenom Lea.

Razdeljeni smo bili v več manjših skupin—medtem ko so nekatere stale pri stojnici, smo si druge ogledale stojnice ostalih organizacij in družb. Zavod Cirius Vipava nas je pogostil s pico.

Po žrebu so se kmalu na nebu pokazali sivi oblaki in počasi smo začeli pospravljati. Ravno ko smo vse pospravili, se je ulil dež. Pod streho smo počakali na kombi in se z njim počasi odpravili domov.

Kljub dežju na koncu, je bil dan odličen!

Piše: Sara Stopar, 2. b

Foto: arhiv ŠGV

Športno srečanje katoliških gimnazij

V torek, 4. aprila, je naša šola gostila športno srečanje katoliških gimnazij. Tisti, ki so bolj športno navdahnjeni, so se preizkusili v različnih športnih panogah: nogometu, košarki, namiznem tenisu in odbojki. Dosegli so solidne rezultate: tretje mesto pri fantih in dekletih v dvoranskem nogometu, četrto mesto v odbojki pri fantih in dekletih, drugo mesto pri fantih v košarki, odlično prvo mesto deklet v košarki in drugo mesto pri namiznem tenisu v mešanih dvojicah.

Piše: Jure Bužinel, 1. c

Foto: arhiv ŠGV

Spomladanski športni dan

V torek, 5. aprila, je na naši šoli potekalo športno srečanje katoliških gimnazij. Vsi, ki so bili kakorkoli soudeleženi pri tem, so ostali na šoli in igrali različne športe. Ostali pa ...

Na sveti Socerb

Nekateri dijaki smo sedli na avtobus in se odpeljali do Podnanosa. Tam se je začel naš pohod na 555 m visoki sveti Socerb, ki je bil sicer kratek, a živahen. Okrog 10. ure smo prispeli na vrh, k majhni cerkvi, in pojedli malico. Sledil je spust proti Podragi in od tam hoja po ravnem do šole. Nazaj smo prišli dovolj zgodaj, da smo si ogledali še kakšno tekmo. Vsekakor nas je zgodnji prihod s pohoda osrečil.

Jure Bužinel, 1. c

V Škocjanski zatok

Za skupino, ki se je odpeljala proti Obali, je bil dan bolj naravoslovne narave. Ogledali smo si Škocjanski zatok, ki leži na robu Kopra. Izvedeli smo marsikaj o neobičajnem razvoju mokrišča in se sprehodili med ptičjimi opazovalnicami in sodobnimi stavbami, ki so tam postavljene šele kakšno leto. Z daljnogledom smo opazovali številne ptice, ki gnezdijo v rezervatu, pa tudi mnoge druge živali. Kljub dvomom na začetku me je zatok pozitivno presenetil. Preživeli smo čudovito sončno dopoldne.

Benjamin Žbogar, 2. c

Foto: arhiv ŠGV

Košarkarski turnir

Kot vsako leto je tudi letos na naši šoli med odmori potekal košarkarski turnir. Tekme so bile manj obiskane kot tiste od nogometa, a vseeno je bilo navijaštvo zadovoljivo.

Iz skupinskega dela so se v četrtfinale, in kasneje v polfinale, uvrstili 1. c, 2. a, 3. a in 4. a. Na prvi polfinalni tekmi smo dijaki 1. c razreda premagali dijake 2. a in se tako uvrstili v finale. Naši tamkajšnji nasprotniki so z zmago nad 4. a postali 3. a. Pred velikim finalom sta se pomerili že ekipi, ki sta prejšnji tekmi izgubili. Presenetljivo so zmagali 4. a in tako dosegli tretje mesto na šoli. Končno je napočil finale. Prvi polčas se je končal nam v prid, z rezultatom 9 : 5, a se je vse spremenilo, ko se je začel drugi polčas. Naši nasprotniki so začeli pritiskati na koš in zadeli so kar lepo število košev. Seveda se nismo nameravali vdati, zato smo vztrajali! Tekma se je – nam na žalost, njim na srečo – končala z rezultatom 15 : 22. S tem smo dijaki 1. c prevzeli drugo mesto na šoli, 3. a pa prvo. Čestitke.

Piše: Jure Bužinel, 1. c

Bradavičarka ali ŠGV

Verjamem, da tudi tebe kdaj preseneti kakšna zanimiva informacija o sošolcih. Mene je neka novica, ki sem jo zasledila med naključnim pogovorom v razredu, tako navdušila, da sem se odločila glavnega akterja malce povprašati o njegovi dejavnosti in to deliti z bralci Isker. In ta skrivnostna novica je bila ... z eno besedo bi jo lahko poimenovali »quidditch«. Če se tudi ti sprašuješ, kaj to sploh je, preberi zanimiv intervju z Blažem Kosmačem, sicer dijakom 3. b razreda, ki se ukvarja med drugim tudi s tem zanimivim športom.

Za tiste, ki nismo ravno največji ljubitelji Harryja Potterja, prosim, na kratko razloži, kaj je »quidditch«.

»Quidditch« je šport (mešanica rugbyja, rokometu ...), katerega pravila temeljijo na vsebini zbirke Harry Potter pisateljice Rowlingove.

Kako poteka igra?

Najprej mora biti v ekipi šest igralcev naenkrat in vsaj dve osebi istega spola. Vsak ima med nogama palico, ki predstavlja metlo (v knjižnih zgodbah so leteli na metlah). Na vsaki strani so trije obroči, skozi katere poskušajo štirje zasledovalci (chasers) vsake ekipe vreči *lokl* (quaffle), obroče pa brani *branilec* (keeper). Vsak zadetek je vreden deset točk. Zasledovalcem poskušata zadetke preprečevati *tolkača* (beaters), tako da jih zbijata s *štamfi* (bludgers). V 18. minuti pride v igro *zlati zviz* (beri: nevtralna oseba s teniško žogico v nogavici, zatakneni za pasom). Takrat v igro prideta dva *iskalca* (seekerja), ki *zvizu* poskušata žogico iztrgati iz pasu. Ko nekomu to uspe, prisluzi svoji ekipi 30 točk in igra se konča. Zmagova ekipa z več točkami.

Ali so prisotne kakšne poškodbe?

Ker je to kontaktni šport, seveda prihaja do poškodb. So pa pravila precej strogo določena, da bi bilo teh čim manj. Tako so prepovedani kakršnikoli dotiki od zadaj, pod kolena in nad rameni.

Kdo je primeren za »quidditch«? Ga lahko igra vsak ali so potrebne kakšne posebne lastnosti?

V tem športu je sprejet kdorkoli, ne glede na njegove telesne sposobnosti. Zaradi različnih igralnih položajev lahko vsak najde sebi primerno vlogo.

Kako si se ti spoznal s tem športom?

V bistvu me je bratranec, velik navdušenec nad Harryjem Potterjem, povabil, da grem z njim na trening v Ljubljano. In navdušil sem se.

Koliko časa že treniraš? Kako pogosti so treningi? Kako potekajo?

Treniram približno pol leta. Treninge imamo dvakrat na teden v Ljubljani, obiskujem pa jih po svojih finančnih in časovnih zmožnostih. ;) Treningi po navadi trajajo dve, pet ur, začnemo z ogrevanjem,

sledijo kondicijske vaje in vaje za spretnost z žo-gami ... Nato se razdelimo v dve ekipi in igramo ponavadi eno uro, odvisno od števila udeležencev ...

Vas lahko pridemo kdaj pogledat na trening? Ste veseli opazovalcev?

Seveda, ne samo pogledat, kadarkoli ste vabljeni, da se nam pridružite na treningih ... Vsakega novega člana bomo zelo veseli :)

V aprilu ste se udeležili evropskega prvenstva v Gallipoliju v Italiji. Kaj tebi pomeni ta izkušnja?

Lepa izkušnja, druženje, ogromno novih poznanstev, prvo letošnje kovanje v mor-

ju, ;) ... Predvsem je bilo prvenstvo pozitivna izkušnja za ekipo, ker nas je postavilo na realna tla, prepoznavali smo svoje napake, od bolj izkušenih ekip spoznavali taktike, ki nam jih kot relativno novi ekipi primanjkuje.

Kakšni so cilji za prihodnost?

Naš cilj je predvsem razširiti šport širom Slovenije. V Novi Gorici nameravamo poleti ustanoviti slovensko-italijansko ekipo, združili bi se z italijanskimi Goričani. Sicer smo pa trenutno osredotočeni na svetovno prvenstvo, ki bo potekalo letos.

Piše: Klara Vrabc

Foto: osebna last Blaža Kosmača

Dan z Radiem Ognjišče

V začetku marca smo imeli na naši šoli posebno družbo, obiskali so nas radijci z radia Ognjišče in tako smo se za en dan spremenili v manjši studio. Ves dan smo se javljali v radijski program, govorili o naši šoli in dogajanju na njej. Dogajanje pa je zaključil dobrodelni koncert, na katerem smo nastopili zbori in druge glasbene skupine z vseh katoliških šol. Namen našega druženja z radijci in poslušalci radia Ognjišče je bil zbiranje denarja v sklad, ki pomaga dijakom naših šol. Poslušalci so lahko darovali prek celega dneva, saj so bili naši dijaki vedno na voljo v klicnem centru in so sprejemali klice darovalcev.

Ta dan si bomo zagotovo zapomnili, spomnimo pa se ga lahko prek fotografij, izjav sodelujočih in ekskluzivnega intervjuja z radijsko voditeljico Natašo Ličen, ki predstavlja jedro tega članka.

Najprej me zanima, če ste kot majhna deklica sanjali, da boste nekoč imeli tak poklic, kot ga imate, in kako ste potem prišli do njega?

Lep pozdrav! Ne ravno sanjala, je pa vprašanje zelo zanimivo. Ko mi je bilo dolgčas ali pa ko mi je ostajalo nekaj časa, sem dejansko naključno vzela kakšne časopise ali revije in se preizkušala v enkratnem branju: kako je brez predhodnega branja slišati moje prebiranje teksta, koliko je napak, kako urno mi tečejo oči po tekstu ... Zakaj sem to počela? Ne vem, zgolj iz dolgočasja, lahko rečem, ampak neka takšna zanimiva igrlica ..., kdo ve, mogoče je bilo pa res eno tako seme položeno vame in je bil to dober trening.

Ali ste se potem šolali za radijsko voditeljico ali imate kakšno drugo izobrazbo?

Moj poklic je sicer bolj s področja oblikovanja, ampak je potem tako aneslo, na začetku študijskih poti. Ob sklepu srednje šole, torej ko sem bila vaša vrstnica, je na lokalni radijski postaji prišlo do avdicije, prijavila sem se tudi sama, skupaj z bratom, avdicijo uspešno zaključila in potem so se začele te poti. Najprej sem se nekaj let usposabljala in vzporedno delala

na lokalni radijski postaji. V tistem času se je slišalo, da se ustanavlja radio Ognjišče. Znova prijava na avdicijo v Ljubljani in isti postopki: na avdiciji sem bila sprejeta, potem pa smo se dobro leto kar krepko pripravljali z več vsebinskimi poudarki: kako je s slovnico, kako tekoče govoriti, kakšna mora biti melodika, skratka, takšna strokovna govorniška znanja. Imeli smo prave mojstre besed, tudi z nacionalne radijske hiše, potem pa že kar krst in ustvarjanje radijskih oddaj, intervjujev; vsak od voditeljev, »speakerjev«, je imel nekaj izbranih vsebin, začeli smo ustvarjati svoje oddaje, rubrike ..., leto za letom, in tu smo zdaj na radiu Ognjišče že triindvajset let.

Jezikovna spretnost, hitro oblikovanje misli ..., je gotovo tista kompetenca, ki bi jo moral imeti vsak radijski voditelj. Bi izpostavili še katero drugo lastnost?

Pomembno je, da zelo hitro razmišljaš, da bogatiš svoje besedišče, kar dosegam z veliko branja knjig, priporočljivo je tudi poslušanje drugih dobrih, kakovostnih radijskih govornikov ... Sama ne prepevam pod tušem. Velikokrat pa, ko se vozim domov, na glas govorim svoje mnenje, svoja stališča, na glas se s kom

pogovarjam; vse to je pač vaja, to je moj trening besedišča. Vsak ima mogoče neke svoje pristope, vedno rada poslušam druge radijske voditelje, seveda tiste, ki so daleč nad menoj, ki jim ne sežem niti do kolen, ampak oni so izziv. Omenjala sem že knjige za bogatitev besedišča, potem pa leta, izkušnje ... Pravzaprav ni recepta, le imeti moraš to delo rad, imeti moraš rad ljudi, se zanimati za zgodbe. Sama ne razlikujem, ali je sogovornik mlad, star, izobražen ali preprost človek s katerekoli sfere, vsakdo je zanimiv in z vsakim lahko narediš dobro zgodbo, samo človek te mora zanimati. Torej veliko neke ponižnosti, mislim, da je ta poglavitna, in pa želja, seveda, po dopolnjevanju besedišča.

Katere pa so pa negativne plati, pasti tega poklica?

Oh, v pasti se hitro ujameš. Poslušalci zelo hitro razkrijejo, od kod si, ker se dialekt hitro vrine v še tako naučen govorniški melos. Pasti ... Čeprav si slabe volje, je treba biti dobre volje za poslušalce. Pa tudi, če se morda počutiš že preveč dobro v svojih škornjih, zelo hitro padeš, če se ne pripraviš vnaprej, glede tujih imen, glede svojih sogovornikov, če kar misliš, da stvar

obvladaš, da ne potrebuješ nikakršnih predpriprav, zelo hitro padeš na izpitu. Eter oziroma mikrofona je brez sence, mikrofona razrije neverjetno veliko, poslušalci te takoj razberejo in vsako manipuliranje se hitro obrne tebi v škodo.

Imate kakšno zanimivo prigodo, zgodbo, ki bi jo delili z nami?

Teh zgodb je veliko. Najbolj bi se nasmejali, če bi poslušali, kakšne lapsuse recimo, ki pa so ujeti na radijskem traku, teh lapsusov se lotevamo običajno ob kakšnem sklepu leta, da se na naš račun nasmejijo tudi poslušalci. Skratka brez skrbi, precej bosih izrečemo, tudi po triindvajsetih letih, in na to nismo ponosni, je pa del poklica. Tudi mi smo vendarle

ljudje, sproti se učimo. Kdor misli, da po 23/25 letih radijskega dela že marsikaj ve, nima prav. To delo je izziv vsakič znova.

Danes smo videli, da dobro koordinirate tudi po dve, tri, štiri stvari hkrati. Zanima me, kako se vi spopadate s stresom, ki je, mislim da prisoten, še vedno, ali ne?

Skušam ga odmisлити, je pa stres vedno prisoten in mislim, da je prav tako, ker če ni treme, ni spoštovanja in odgovornosti do dela, zato mene stres ne moti, niti ne adrenalin. Želim si, da ga obvladam. Želim si torej tega znanja, da sem ga zmožna obvladati, da nekje v nekem kotičku je in da sem še vedno jaz nad njim, ne da adrenalin mene nadgradi. Strah me je včasih pred kakšnimi zelo pomembnimi

osebnostmi, pred kakšnimi, v mojih očeh, mogočnimi ljudmi. Takrat zmanjka besed, pamet zablokira ... Trema je vedno, vsakič ko se odpre mikrofona, se oglašijo metuljčki v trebuščku, ampak potem steče.

Kako pa usklajujete kariero in vašo zasebno življenje? Novinarji se javljate ob vseh možnih urah, saj imate razen dijaške oddaje verjetno še kaj.

Hvala Bogu, do sedaj večjih težav ni bilo, tu prav pride širše sorodstvo. Ko sta bili moji hčeri še manjši, je bil pa mož tisti glavni, nekako sva vzporedno usklajevala svoje urnike, če pa drugače ni šlo, sta šli moji deklici, komaj nekaj let stari, z menoj na teren, na snemanje. Vse mogoče zgodbe so se dogajale.

In še za konec: Kaj bi svetovali mladim nasplohom ali pa prav mladim novinarjem?

Mladim nasplohom: Iskreno, iskreno verjamem v mlade. Iskreno podpiram, da so mladi drugačni, da iščejo neke svoje revolucionarne pristope, da jih ni strah biti nekaj svojega. Da so samo sebi enaki, sebi zvesti, da se ne prepustijo preveč manipulativnosti te družbe – javno mnenje se namreč ustvarja na nek umeten način. Dobro je, če včasih mladi izstopite iz teh elektronskih, vseh mogočih ekrančkov, se več med seboj družite, več med seboj pogovarjate, se vračate znova med knjige, se vračate znova k sovrstniku, več tega pogovora med vami. Ne izgubljati ne poguma ne volje. Tudi v moji mladosti ni bilo služb, takrat je bila ravno vojna za samostojnost in ni bilo služb. Mi smo bili 'status quo'. Sprva nobenih priložnosti, ampak potem pridejo; leto mine, dve leti mineta. Kdor vztraja, ta slej ko prej najde. Res mislim, da imate mladi danes veliko več priložnosti, ker niste omejeni na nacionalni prostor, ampak je ves svet vaš. Zelo močni ste v jezikih, kar je vaša velika prednost. Iščite, raziskujte, predvsem pa bodite sebi zvesti. Javno mnenje vi ustvarjate, vi imate moč, ne oblastniki. To je glavno sporočilo, ki ga jaz vedno znova rada dajem. Mi imamo moč in če nam nekaj ni prav, če družba ne funkcionira, se moramo mi oglašiti in mi moramo opozarjati. Bog ne daj, da vas kdo utiša in reče, da to pa ni prav. Imate prav, vsaj odprete temo za pogovor, za debatiranje.

Hvala, gospa Nataša Ličen in vse dobro še naprej!

radio ognjišče

»Javljamo se iz klicnega centra ...«

Vipava, 3. 3. 2016: Dijaki že od osme ure zjutraj marljivo odgovarjajo na klice dobrih ljudi, ki z velikim veseljem darujejo denarne prispevke različnih vsot. Dijake in dijakinje, ki so zadolženi za odgovarjanje na telefonske klice, smo povprašali, kakšni so njihovi vtisi. Ena od dijakinj nam je prijazno dovolila prisostvovati pri enem izmed mnogih telefonskih pogovorov. Ta se je začel s prijaznim pozdravom dijakinje, ki je klicatelja povprašala po imenu in priimku, naslovu bivališča ter znesku, ki ga je pripravljen darovati. Dijaki, ki odgovarjajo na telefonske klice, so povedali, da so klicatelji izjemno radodarni, pohvalili pa so se tudi z največjo darovano vsoto, ki je znašala kar 200 €. Klicatelji največkrat ne vedo, kako bodo znesek izplačali, a jim dijaki prijazno pojasnijo, da jim bo v prihodnjih dneh na dom poslana položnica. Ob koncu telefonskega klica se dijaki vsakemu darovalcu še iskreno zahvalijo ter mu zaželijo lep dan.

Splošni vtisi dijakov in dijakinj so prijetni, saj se zavedajo, da z odgovarjanjem na telefonske klice opravljajo dobro delo. V šali pa so tudi dodali, da jim pouk na tak način ustreza.

D. S. in S. M.

EVA NEŽA KERMAVNAR

je sprejemala klice

Zakaj si se odločila za sodelovanje v klicnem centru?

Ker me je zelo zanimalo, kako je, in sem si želela enkrat to preizkusiti. Rada se pogovarjam z ljudmi po telefonu, to mi je zabavno.

In kako se ti je zdelo, kako doživljaš to izkušnjo? Kakšna zanimivost?

Ljudje so zelo prijazni, nekateri se zelo radi pogovarjajo ... Meni je bilo všeč. Sicer sem mislila, da bo bolj naporno, da bo bolj zgoščeno, ampak nas je bilo dovolj in se je dalo normalno delati.

Opazila sem, da so nekateri ljudje, ki pokličejo, malo živčni, želeli bi čim prej opraviti in ti v isti sapi povedo vse podatke. Tako da moraš biti res zelo pozoren. Včasih sem tudi »pogooglala« kakšen kraj, da sem videla, če res obstaja, če sem pravilno razumela klicatelja.

Zanimivost ... Ja, lahko se pohvalim, da sem prevzela klic darovalca, ki je največ daroval, pa, npr.: nekdo je dobil klic iz Nemčije, nekemu je klicatelj razložil celotno zgodovino imena ulice, kjer živi ...

Bi to počela vsak dan?

Tega kot svojo službo ne bi počela, bi pa z veseljem še kdaj sodelovala v čem podobnem.

RUT KOREN je bila sovoditeljica večernega koncerta

Rut, kaj ti pomeni ta izkušnja?

Že od malih nog nisem imela problema biti v središču pozornosti, rada sem nastopala. In vedno sem si želela biti na televiziji ali radiu. Ampak za na televizijo nisem dovolj lepa (smeh). Anekdota: Z Aljažem sva se pogovarjala v razredu, pride prof. Božič in jaz rečem v hecu: »Zdej gre gvišno k meni, prašat, če bom vodla kšno prireditve.« In res je prišla k meni: »Ti, Rut, bi ti bila zdaj, ko bo tisto 3. 3. ...« Bila sem zelo navdušena, kar skakala sem od navdušenja. Sedaj se tudi odločamo, katere predmete bomo izbrali za maturo, kaj bomo delali, kaj bomo šli študirat ... Rada bi šla nekaj v to smer, ker mi je dejansko zelo všeč in imam že nekaj izkušenj na tem področju. To je bila sedaj res dobra priložnost, da vidim, če sem za to in če res uživam v tem.

Dobila si veliko pohval.

Ja, res je. Tudi sama Nataša Ličen mi je rekla, naj pridem na radio. Zdaj moram še počakati, da pride posnetek na internet, da slišim svoj glas, kako se sliši ...

Pišeta: Aljaž Bratina, 3. a in Klara Vrabc, 3. b

Foto: arhiv ŠGV, www.video.ognjišče.si

Iskre 2015/16, številka 2

Prostovoljke v Afriki

22. februarja so bivši dijakinji Maja Štefin in Urša Marinšek ter njuna prijateljica predstavile svoje prostovoljsko delo v Afriki. Naš večer sta poimenovali Zgodba prostovoljstva ob Indijskem oceanu. V avditoriju so pripravile tudi manjšo razstavo predmetov iz Afrike.

Piše: Aleks Birsa Jogan, 2. b

Foto: Klara Vrabc, 3. b

Art viže

V ponedeljek, 11. 4. 2016, smo se ob 17.30 zbrali v avditoriju ŠGV-ja na Našem večeru. Tokratni gosti so bili Barbara Grahor, ki je igrala na violo, Samo Vovk na kitari in Dominik Štrucelj, ki pa je popestril zvoke z beatbox ritmi. Večer je nosil naslov ART-viže. Nastopajoči so nam popestrili večer s solo nastopi, zaigrali pa so tudi skupaj. Z združenimi zvoki so nam pričarali pravi užitek. Igrali so tako znane kot manj znane skladbe v lastnih priredbah. Nedvomno so nam dokazali svoje neizmerno znanje in ljubezen do glasbe. Pravijo, da je prav to je namreč tisto, zaradi česar še vedno vztrajajo. Ker imajo sanje, cilj in veselje.

Piše: Rut Koren, 3. a

Foto: arhiv ŠGV

O umetnosti kuhanja in vsem, kar sodi zraven

Hrana je zagotovo pomembnem segment našega življenja. Jesti znamo vsi, kako pa se spoznamo na pripravo hrane, smo se spraševali v anketi o umetnosti kuhanja, naših okusih, stereotipih in še čem. Nekaj rezultatov je zbranih tukaj – postrezite si.

Hrano (največkrat) pripravljamo v kuhinji. Seveda pa kuhinja ni samo kraj za pripravo hrane; opisali smo jo tudi kot kraj, kjer ...

... se počutim kot doma in sem lahko „kar sem; hrana ne obsoja.

... izpolnjuješ svojo kreativnost.

... iz preprostih sestavin nastane zapletena jed.

... zaživim svoje sanje.

... osrečim druge.

... me ponavadi ni.

... raj, vice, kakor kdaj.

... se zgodi marsikaj. ;).

... se lahko packa.

... lahko čaraš.

... se lahko maščujem ljudem.

... sem pogosto na malici.

... je vsak lahko umetnik.

... kamor ni vstopa, ko kuha mama.

... se rešim ostalih skrbi.

... se jaz pojavim le, če diši, kar kuhajo drugi.

V veliki večini smo dijaki priznali, da znamo kuhati. Seveda pa obstajajo med nami tudi taki, ki zase pravijo, da ne znajo. Za te upam, da se bo opredelitev kmalu spremenila. Manj kot 1 % dijakov namreč misli, da v življenju ni potrebno znati kuhati. A tudi za tiste, ki še ne znate kuhati, ostaja upanje, vsaj če si pogledamo naše profesorje. Le nekaj manj kot polovica jih je namreč odgovorila, da kot najstniki niso znali kuhati. Za vse bo čas, enkrat tudi za kuhanje; če ne drugače, pa ko bomo prisiljeni.

In kdo nas je za kuho navdušil?

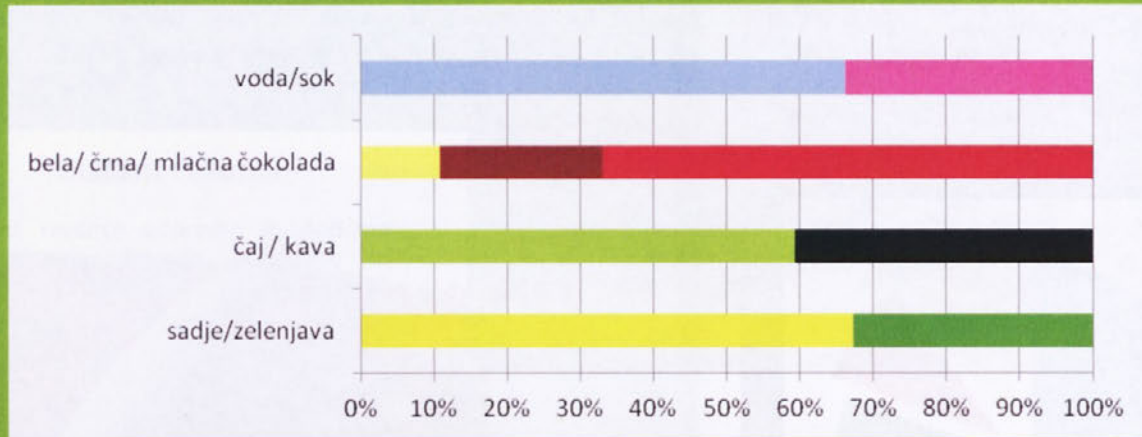
- ◆ 38 % dijakov je navdušila mama;
- ◆ 27 % dijakov je navdušila babica;
- ◆ 18 % dijakov se je navdušilo prek kuharskih oddaj;
- ◆ 16 % pa nad kuho ni navdušenih;
- ◆ preostali procent pa sestra, brat, prijatelji, dedek, oče, dobra hrana in lakota ali dejstvo, da bo potrebno v prihodnosti znati kuhati.

Za mnenje o kuhanju dijakov smo povprašali tudi profesorje, ki v večini mislijo, da smo dijaki svojo kuho ocenili z dobro trojko. To tudi drži, saj je povprečna ocena 3,2; pri tem pa je pomembno omeniti dejstvo, da je več dijakov svojo kuho ocenilo z oceno 4 kot 3, ampak povprečje je povprečje.

Daleč največ dijakov bi si na hitro pripravilo testenine na 100 in 1 način, pico ali sendvič. Če pa izbiramo med naslednjimi možnostmi, naj spregovori kar graf, ki (kot slika) pove več kot 1000 besed.

Seveda pa ni vse v okusu, pomembno je, kako hrana izgleda. Na lestvici od 1 (ni pomembno) do 5 (zelo pomembno) je kar 83 % dijakov označilo izgled s 3 ali več.

Velikokrat slišimo, da je kuhinja kraj za ženske in da moški tam nimajo kaj iskati. Doma največkrat kuhajo ženske, večina vrhunskih kuharjev pa je moških. Kaj je torej res? Jaz menim, da je v kuhinji dobrodošel vsak in prav vsi lahko naredimo nekaj okusnega. Rezultati ankete pa pravijo, da za 91 % škofijcev kuhinja ni samo kraj za ženske, ampak se lahko tam izkažejo tudi moški.

70 % anketirancev meni, da je zdrava hrana slabega okusa, pri tem pa je zanimivo, da se jih kar 86 % strinja, da je pomembno se zdravo prehranjevati. Bi torej mogli jesti slabo hrano? Brez uživanja? (Odgovorite si sami ...)

79 % se sploh ne strinja s (pre)večkrat slišanim prepričanjem, da mladi ne znamo kuhati, saj smo tovrstne sposobnosti že večkrat dokazali, na raznih televizijskih šovih pa tudi v domačih kuhinjah. Kljub napakam, ki jih naredimo, je prav, da vztrajamo in ustvarjamo naprej. Tudi vsak vrhunski kuhar je moral nekje začeti, se vmes nešteto krat zmotiti in se iz svojih napak učiti. In prej ko začnemo, več se lahko naučimo. V kuhinji se je potrebno najprej naučiti nekaj osnov, potem pa lahko tudi eksperimentiramo, za to ne potrebujemo naslova vrhunškega kuharja – s tem se strinja tudi 83 % dijakov. O tem, ali se od vrhunske kulinarike lahko najemo, pa imamo precej deljena mnenja; računska tehnika se je nagnila k opredelitvi, da smo od vrhunske kulinarike lahko tudi siti.

Večerja s simpatijo

Če bi bil postavljen-a pred izziv: skuhati večerjo za svojo simpatijo, bi v 35 % dijakov to vzbudilo največje veselje in bi točno vedeli, kaj bodo pripravili; 27 % bi se obrnilo na »starega strica«, pri katerem bi poiskali enostavne recepte ter odšli v boj; 19 % bi hitro rešilo situacijo in naročilo pico; 9,5 % bi se z babico dogovorilo za hitre inštrukcije; prav tako pa bi se 9,5 % dijakov dogovorilo s prijateljem, ki obvlada kuho, da skupaj pripravita hrano.

Nekaj prigod

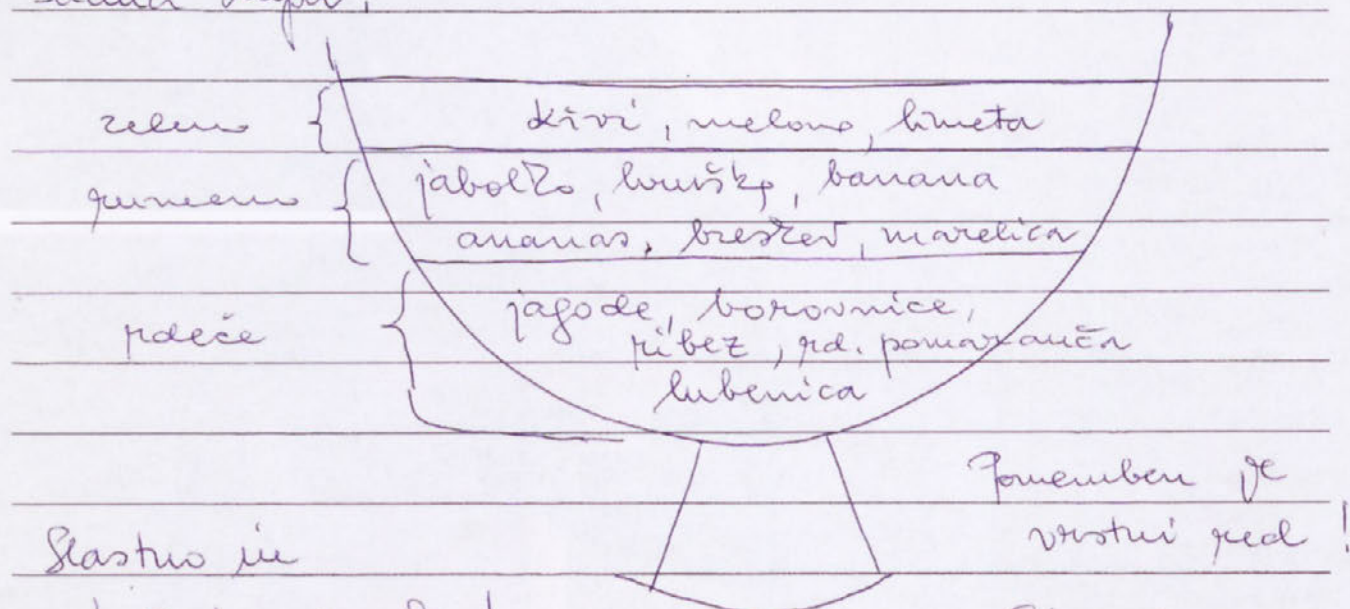
Za konec pa še nekaj prigod in nasvetov izkušenih kuharjev – izbrala sem jih le nekaj, vendar sem se pri prebiranju večkrat nasmejela in si določenih situacij in umetnin nisem hotela niti predstavljati.

- ◆ Polomija je bila, ko sem bila tako raztresena, da sem pozabila na mafine v pečici. Lahko predvidevate, kakšnega okusa so bili.
- ◆ Vredno je eksperimentirati.
- ◆ Skuhal sem preveč riža. Namesto za tri osebe, ga je bilo za deset. Riž je bil na jedilniku še cel vikend.

Eden od profesorjev je z nami delil zanimivo jed, ki je preprosta za izdelavo, a prijetna za oko.

Sadna kupa:

Slastno in

prijetno za oko!

Pomemben je vrstni red!

Sicer se padce premeša in barve niso ločene.

Še dva recepta za prave gurmane. :)

Čokolino

Sestavine: mleko in čokolino

Postopek: V skledo damo mleko. Mleko segrejemo v mikrovalovni pečici. Tam naj bo 2 minuti. Ko je mleko segreto, damo vanj poljubno količino čokolina (več je boljše). Nato uživamo v pripravljeni specialiteti.

Instant rezanci

Instant rezance odpremo in dodamo vročo vodo. Posodo pokrijemo in pustimo 2-3 minute.

Dober tek!

Še nekaj nasvetov — malo za šalo, malo za res

- ◆ Kuhaj z veseljem.
- ◆ Brez jela ni dela.
- ◆ Vedno imejte gasilni aparat v bližini.
- ◆ Hladilnik je na levo.
- ◆ Svetujem, da testenine kuhate 2 minuti manj kot piše na škatli (*al dente*), saj so tako bolj zdrave in okusne.
- ◆ Ko pečete pecivo ali kuhate karkoli, bodite pozorni, da ne zamešate soli in sladkorja.
- ◆ Ne dajajte jajc v mikrovalovno ... *just don't*.
- ◆ Za pripravo tort si vzemite čas.
- ◆ Ne zamenjajte cimeta s čilijem, ko pripravljate golaž in *štrudel*.
- ◆ Če hočeš skuhati kavo, je pod lončkom pametno prižgati ploščo (posebej, če čaka gost in voda noče zavreti 15 minut).
- ◆ Prvič ko sem pekel palačinke, mi je tata narobe razložil, kako deluje tehtnica in sem zato dal namesto 10 dag moke 1 kg moke in še več. Maso smo na koncu zavrgli.
- ◆ Ko sem pripravljal tekočo čokolado, sem jo iz neznanega razloga dal v plastičnem kozarcu v mikrovalovno pečico. Čez minuto sem zavohal, da to ni bilo najpametneje. Kozarec se je stopil in pečica s tem ni bila zadovoljna, jaz pa še manj.
- ◆ Ko sem bil v 2. razredu, je prišla k nam domov teta, ker so bili starši na potovanju. Kuhala je večerjo in se je začelo žgati. Videl sem velik plamen iz ponve in zato sem hitro skočil do telefona in poklical gasilce. Ampak potem je teta pogasila zmešnjavo, ravno ko se je nekdo oglasil, zato sem samo rekel: »Je okej,« in prekinil.
- ◆ Nazadnje, ko sem bil odgovoren za nedeljsko kosilo, smo jedli ob 16.00.
- ◆ Ne kuham, vendar če bi morala, bi. :D
- ◆ Ko sem bila še majhna (6 let), sva z babico kuhali joto. Ker sem hotela vse narediti sama, se je babica razjezila in me pustila samo v kuhinji. Poklicala sem mamo in po navodilih joto dokončala. Toda sploh ni bila okusna. Preveč slana, preveč česna. Kljub vsemu so vsi pojedli mojo polomijo. Jaz pa sem se opravičila babici in sklenila, da moram poslušati nasvete izkušenih.
- ◆ Doma smo imeli neko praznovanje in bilo je veliko gostov. Seveda je bila na jedilniku tudi juha (vse smo pripravili doma in sami postregli). Mami kdaj juha odlično uspe, večkrat pa malo slabše. Za to praznovanje je zmanjkalo časa, da bi skuhal še juho, zato jo je šel oče iskat v gostilno. In bila je odlična. Neki gost je izjavil: »Mmmm, ta juha je pa tako odlična, kot da je iz gostilne, čestitam gospa!« In vsi člani naše družine smo se smejali, saj smo vedeli ...
- ◆ Z bratom sva delala pomfri in zelo dolgo čakala, da bi olje zavrelo. Kdor čaka, dočaka, a midva nisva.—Med metanjem palačink v zrak se je enkrat ena prijela na strop.—Drugič sem poskušal narediti obrat 360° med tem, ko vržem palačinko v zrak. Nikoli več. Padla je na tla.
- ◆ Brez mame bi bil lačen. HVALA, mama. — Hvala kuharicam na šoli za malico.

Piše: Klara Vrabc, 3. b

Foto: Klara Vrabc, 3. b; www.blog.bookrenter.com

"Maturanc"

Še preden se je za maturante začelo resno maturitetno obdobje, so v portoroškem Bernardinu organizirali maturantski ples.

Foto: zgoščenka Maturantski ples

Ključ je predan, cvek je zažgan

V petek, 20. 5., so si letošnji maturantje dali duška.

Čevapčiči na dvorišču pred šolo, sumljive okrožnice s ponarejenim podpisom ravnatelja, baloni v straniščih in grmade stolov ter miz, ki so se *bogvekako* znašle na hodnikih ... Trud, da smo se prebili čeznje do šolskega dvorišča, in stanje na žgočem soncu sta se izkazala za sprejemljiva, saj smo spremljali zanimiv boj za ključ med oddelkoma tretjega letnika.

Postavljeni so bili pred različne izzive. S pantomimo so morali prikazati in prepoznati nekatere profesorje, citate iz svetega pisma ter evropska mesta. Iz mrmranja sošolcev je moral izbravec ugotoviti, za katero pesem gre. Izmisliti so si morali čim bolj izvirno »ABC zgodbo«, pri čemer je moral vsak izbravec povedati nekaj na zaporedno črko abecede.

Oddelka sta bila pri potegovanju za ključ skoraj enakovredna, 3. a je le za las premagal svojo paralelko.

Četrtoletniki so bili do kandidatov še kar usmiljeni in si jih niso preveč privoščili. Upajmo, da bo tako tudi naslednje leto :).

Kot se spodobi, je predaji ključa sledil zažig cveka, s čimer so se maturantje poslovili od zvezkov njihovih »najljubših« šolskih predmetov.

Piše: Benjamin Žbogar, 2. c

Foto: arhiv ŠGV

"Domci" smo bili aktivni

Letos smo bili dijaki dijaškega doma zelo športno aktivni, če ne na stadionu pa na drugih področjih.

Najprej je bilo tekmovanje katoliških dijaških domov v Želimljah, na katerem smo bili četrti. Tekmovali smo v več disciplinah: nogometu, odbojki ...

Vprašanje pa je, ali so rezultati s tekmovanja v Želimljah res pravični ... Slišati je bilo kar nekaj pritožb nad sodniki in "fair-playem" drugih skupin.

Na regijskem tekmovanju v malem nogometu so 30. 3. naši fantje dosegli 3. mesto.

6. aprila se je v Škofji Loki odvijalo medregijsko tekmovanje v namiznem tenisu; naša dijaka, Tadej Uršič in Lenart Žežlina, sta zasedla 2. mesto.

Za popestritev smo imeli 26. maja tekmovanje v odbojki med vzgojnimi skupinami. Tako so maturantje zasedli 1. mesto, druga vzgojna skupina oziroma drugi letnik 2. mesto, "fazani" pa 3. Tretja vzgojna skupina ni sodelovala, ker niso imeli dovolj igralcev.

Upanje v tretji dan

V sklopu postne priprave na veliko noč smo v dijaškem domu 22. februarja gostili domačina, akademskega slikarja profesorja Lucijana Bratuša.

Lucijan Bratuš se je rodil leta 1949 v Vipavi, leta 1973 pa je končal študij in specialko za grafiko na akademiji za likovno umetnost v Ljubljani. Med deli njegovega uveljavljenega opusa sta tudi slika Kristusa, kralja vesoljstva in križev pot, ki sta nastali za potrebe nekdanjega malega semenišča.

Pred molitvijo križevega pota nam je umetnik izčrpno predstavil osnovne značilnosti, nato pa še potek nastajanja križevega pota, vse od idejne zasnove do faze, ko se zgodba preliva na platno. Skupaj smo odkrivali pomen posameznih slik, njihova skrita sporočila in se nato poskusili ob branju pomenljivega besedila križevega pota, ki ga je ob blagoslovu prav tega cikla napisal Otmar Črnilogar, poglobiti v vseh njegovih štirinajst delov ter ga dojeti kot nerazdružljivo celoto, ki nas nagovarja v svoji polnosti. Sledilo je še nekaj vprašanj, na katera je gospod Bratuš z veseljem odgovoril. Ob koncu smo vsi dobili še podobico z grafično upodobitvijo s trnjem kronanega Kristusa

Piše: Jure Ferletič, 2. a

Foto: arhiv ŠGV

Podoknica za škofa

Škof je na predvečer 80. rojstnega dne doživel čisto pravo podoknico, ki smo jo pripravili dijaki in vzgojitelji.

Foto: arhiv ŠGV

Maturantska večerja

V dijaškem domu smo se tudi letos od maturantov poslovili s slovesno večerjo. Ta je tako maturantom kot vzgojiteljem priklicala mnoge spomine.

Matična vzgojiteljica maturantov je bila letos gospa Ivica, ki je vse zbrane nagovorila in se spomnila čisto vseh, ki letos zapuščajo dom. Dijake je nasmejal nastop vzgojitelja Robija, ki je s priredbo skladbe Na soncu označil vsakega izmed maturantov. Na kitari ga je spremljal domski kaplan Ivan. Seveda je večer postregel tudi z izbranimi jedmi. Vzgojiteljem so se zahvalili tudi njihovi »varovanci«, tako da so jim podarili ... Za konec pa še skupinska fotografija za spomin.

Piše: Aleks Birsa Jogan, 2. b

Foto: arhiv ŠGV

Čajni kuhinji

Po dolgem čakanju smo dijaki v dijaškem domu dobili čajni kuhinji. Ampak ... imata tudi nekaj pomanjkljivosti. Fantje imajo samo kuhalno ploščo brez pomivalnika, brez pečice, na dekliški strani pa imamo vse to ..., vendar (še) ni posode ... Dijaki seveda upamo, da nam bodo "porihtali" tudi to.

Piše: Tea Kocman, 2. b

Foto: Tea Kocman, 2. b

Barve narave; ker fotografije povedo več kot besede

Tam nekje sredi najbolj (m)učnega meseca za škofijce, natančneje 19. maja, nas je na zidu dijaškega doma, prav tam kjer »nabivamo« namizni nogomet, razveselila fotografska razstava z naslovom Barve narave. Avtorica Tea Kocman iz 2. b pa je o svoji prvi fotografski razstavi povedala tole:

Od kod je prišla ideja za to razstavo?

Ideja je nastala ob pogovoru z gospodom Ivanom o fotografskih natečajih. Predlagal je samostojno razstavo in navdušila sem se zanjo. Začela sem izbirati fotografije in tako se je začel postopek za kvalifikacijo fotografij, tiskanje, izbiranje verzov ...

Kje in kdaj so nastale fotografije?

Veliko jih je nastalo v Vipavi (na oknu sobe 131, med učenjem fizike in kemije :D), na morju, pohodih v hribe, nekaj jih je nastalo doma, to je v Tomaju (*pogooglaj*).

Je bilo težko izbrati katere fotografije so najbolj primerne za razstavo? Ti je katera posebej ljuba?

Da, saj mi jih je veliko všeč ... Na koncu sem izbra-la le tiste, ob katerih ti zastane dih, za katere se mi zdi da so res »wow«. Posebej ljuba ... hm ... morda tista, na kateri skočim v zrak ... ali morda nevihtna ... da, ta definitivno ... in ognjič ... iz mojega domačega vrta.

Bi se poklicno ukvarjala s fotografiranjem?

Da, bi se, a dvomim, da bi v tem uspela oziroma, da je to zame ... Fotografiranje mi pomeni hobi, nekaj s čimer se zamotim.

Kaj pa fotografiranje ljudi?

Ljudi in njihove obraze gledamo vsak dan in se ne spreminjajo preveč hitro. Zanimivo bi mi bilo slikati ljudi, ki jih ne vidim vsak dan, naprimer Masaje, Indijce ... Lažje pa mi je fotografirati naravo. Na primer sončni zahod. Nikoli ne veš, če jo to morda najlepši sončni zahod, ki ga boš videl v življenju.

Lahko pričakujemo novo razstavo?

Ne vem, morda, če bo nastalo veliko dobrih slik. Morda bom kakšno le dodala. Ali pa bi razstavo iz dijaškega doma preselila na gimnazijo.

Kaj bi sama rada povedala o razstavi, kaj predstavlja?

Razstava prikazuje, kako vidim naravo jaz in koliko več je mogoče povedati s fotografijami kot z besedami. Všeč mi je ideja o knjigi vtisov, vanjo ljudje lahko vpišejo, kar želijo povedati o fotografijah. Zanimivo jo je brati.

Piše: Karmen Bogataj, 2. a

Foto: Karmen Bogataj, 2. a

Kostanjeve note in piknik

Ob skorajšnjem zaključku šolskega leta je dogajanje v dijaškem domu popestrilo nekaj dogodkov.

Tudi letos ni šlo brez vsakoletnih Kostanjevih not oziroma Večera pod kostanjem. 13. junija so nas s kitaro in petjem v svet glasbe popeljali vzgojitelj Robert Rolih ter gosta Matej Šarf in Samo Vovk. Pridružila sta se jim tudi domska dijaka Julija Pavletič in Dejan Felc.

Preživeli smo nepozaben večer prijetne glasbe, ob prizanesljivem vremenu, čudovitem razgledu na Vipavo pod nami, češnjah, sostanovalcih v dijaškem domu, pa tudi nekaterih zunanjih poslušalcih.

Dogodek smo zaključili z glasbeno obarvano večerno molitvijo.

Nekaj posebnega je bil tudi naslednji večer. 14. junij. Na terasi za domom smo namesto običajne večerje pripravili piknik. "Žarmojstri" so bili naši vzgojitelji, na pomoč pa so jim priskočili tudi nekateri pridni dijaki. Še bolj kot okusna hrana sta mi v spominu ostala sproščeni klepet in balinanje. Žal se balinišče uporablja le enkrat ali dvakrat na leto — kadar imamo piknik. Zato ga je bilo najprej treba očistiti plevla. :)

Še mnogo takšnih dni!

Piše: Benjamin Žbogar, 2. c

Foto: Klara Vrabc, 3. b

"Duhovci"

Katerega koli dijaka sem vprašal, vedno sem dobil približno enak odgovor – duhovci so nekaj najboljšega na ŠGV. V očeh dijakov namreč niso le nekaj brezskrbnih dni daleč proč od šole, pač pa tudi odlična priložnost, da se razred še bolj poveže med seboj in seveda duhovne poglobitve, brez katere duhovni vikend ne bi mogel biti "duhovni". Nepozabne izkušnje.

Ne vprašamo pa se ravno pogosto, kako vidijo duhovne vikende njihovi pripravljalci – profesorji vere in kulture.

Odločili smo se, da jih o tem povprašamo.

Primož Erjavec vodi prvoletnike

Kakšen je namen duhovnih vikendov? Katere cilje želite z njimi doseči?

Ko vprašam dijake, rečejo, da so se na vikendu lepo povezali in spoznali nove stvari. To sta tudi dva namena duhovnih vikendov. Z njimi želimo podati temo, ki je povezana z vsebino VIK, ki pa je v razredu ni mogoče podati na tako osebni način. Drugi namen pa je povezati razred. Vse to se dogaja v ozračju lepih odnosov in duhovnih spodbud.

Koliko duhovnih vikendov ste že vodili? Ste razen za nas dijake vodili tudi kakšne druge duhovne vaje?

V zadnjih treh letih sem vodil duhovne vikende za prvoletnike, pred nekaj leti pa tudi že za tretjeletnike kot zunanji izvajalec. Duhovne dneve in tedne duhovnosti pa vodim oz. sovodim že vseh dvanajst let, kar sem duhovnik. Razen dijakov redno vodim vikende za birmance, poleti pa za študente.

Kako se pripravite na vodenje duhovnega vikenda? Kaj je zahtevnejše – priprave nanj ali njegova izvedba?

Meni priprava vzame veliko časa in je tudi zelo stresna. Ko zberem materiale, ki sem jih tudi že osebno preizkusil, dobi program svoj obris. V izvajanju nato poskusim čutiti utrip skupine in določene stvari prilagajati.

Kaj ste do zdaj "odnesli" z duhovnih vikendov z nami? Lepe izkušnje, boljši stik z dijaki, tudi kaj slabega?

Na duhovnih vikendih sem učitelj in učenec. Velikokrat lahko rečem, da sem se sam več naučil in prejel, kot pa dal. Tako mi rečejo tudi animatorji, s katerimi sodelujem. Gotovo spadajo sem vpogled v osebno življenje in razmišljanje dijakov ter spremljanje mladostne ustvarjalnosti. Skupno življenje prinese tudi kakšen nesporazume ali ujet prekršek, to pa poskušam čimprej pozabiti.

Ivan Likar je letos prvič vodil duhovni vikend za škofijce

Koliko duhovnih vikendov ste že vodili? Ste razen za nas dijake vodili tudi kakšne druge duhovne vaje?

Duhovni vikend za drugi letnik ŠGV sem letos vodil prvič. Zame je to bila čisto nova izkušnja, zlasti še, ker sem po 10 letih dela v pisarni ponovno stopil v stik z mladimi.

V preteklih letih pa sem vodil ali sooblikoval veliko različnih oblik poletnih tednov, duhovnih vaj, skavtskih taborov ... Koliko je bilo tega, ne vem natančno, veliko. Nekaj si lahko pogledate tudi na www.pohajacek.si.

Kako se pripravite na vodenje duhovnega vikenda? Kaj je za vas zahtevnejše – priprave nanj ali njegova izvedba?

Če prav razumem, se vprašanje nanaša na duhovni vikend za dijaka ŠGV (in ne na druge oblike). Zame, ker je to bilo prvič, je bilo zahtevno oboje. Najprej priprava, ker sem v teh zadnjih letih malo »padel ven« in še nisem začutil utripa drugoletnikov (kakšni so, kaj potrebujejo, kaj si želijo ...).

Izvedba pa je bila tudi svojevrsten podvig (zame). Ker je to bilo na Vojskem. Vreme oblačno ali megleno in deževno, z izjemo nekaj lepih ur. In majhni prostori, kjer smo lahko vsi skupaj zbrani. Kako vse to uskladiti, da ne bo naveličnosti, prekurjenosti, jeze, apatije ..., ki se rado porodi tudi ob »neprimernih« okoliščinah (čisto logističnih, seveda).

Vsekakor pa sem vesel in zadovoljen s tem, kar smo skupaj preživel. Dobro sem se počutil in domov sem prihajal z lepimi vtisi. Na tem mestu zahvala vsem za vaše sodelovanje in potrpežljivost!

Kaj bi na duhovnih vikendih spremenili?

Nekaj sem že predlagal, bomo videli, če se bo dalo. Želel bi si, da bi imeli bolj stanovitno vreme (a na to nimam vpliva ☺), moj predlog pa je bil, da bi se vikendi za drugi letnik prenesli na kakšen teden prej in ne v oktober (takrat je na 1000 m. n. v. že pričakovati neugodne vremenske spremembe). Druga želja se tiče kuhinje. Želel bi si, da bi imeli nekoga od odraslih, ki bi skrbel za kuhinjo. Ne zaradi tega, ker bi bilo s pripravo obrokov letošnjih »kuharjev« kaj narobe! Pač pa zaradi njihove vključenosti v skupni program.

Osebnostno bi se mi zdelo tudi izjemno lepo, če bi vikende lahko imeli čez poletne dni! A verjetno je to le »pobožna želja«.

Bom pa vesel, če pride kakšen predlog po spremembi še s strani koga drugega (profesorjev, dijakov ...).

Kaj ste do zdaj "odnesli" z duhovnih vikendov z nami? Lepe izkušnje, boljši stik z dijaki, tudi kaj slabega?

Vsak duhovni vikend je bil nekaj posebnega. Nekaj svojkega in izjemnega. Težko vse naštejemo, ne da bi kaj izpustil. Splošni vtis je bil lep. Predvsem pohvalim sodelovanje in pripravljenost za delo. Zame je vikend na neki način »odprl vrata« k dijakom. Vsaj nekaterim. Vzpostavijo se osebni stiki, poznanstva, zaveže se, koga imaš ob sebi; kaj zna, kaj počne, od kje je, koga ima doma ... To je bilo zame največje bogastvo vikenda.

Slabo? Hm, tudi! Boli me, ker vem, da je bil na vikendu tudi alkohol. Ne vem, zakaj je to potrebno, res ne. Se ne da imeti lepo, dobro, biti vesel, ne da bi konzumiral nekaj alkoholnega? In še ena bolečina: uporaba telefonov in s tem zaprtost v lastni svet ali majhne skupinice.

A da ne zaključim s tožnjem nad izkušnjo, ki je bila drugače zame zelo lepa. Hvala vsem, ki ste sodelovali! Vesel sem, da smo imeli možnost biti skupaj! In res hvala profesorjem, ki ste si vzeli čas in prišli na obisk! Koliko to pomeni! Da ne govorim o tem, kako lepo je videti, ko se srečajo družine. Hvala za to izkušnjo.

Piše: Benjamin Žbogar, 2. c

Foto: last razredov

Kulturni praznik

V petek, 5. februarja, smo zadnji dve šolski uri namenili proslavi in s tem obeležili praznik največjega slovenskega pesnika. Prisluhnili smo glasbenim nastopom, recitiranju Zdravljice, si ogledali dramsko igro ter podelili nagrade najboljšim literatom, ki so sodelovali na natečaju. Vse skupaj pa je povezoval intervju s »Francetom Prešernom« – pripovedoval je o svojem osebnem življenju in svojih delih.

Bili smo priča intervjuju s Francetom Prešernom. Dolga, dolga je cesta ...

S pevsko točko so nas navdušili prvoletniki.

O Prešernovem domotožju po Vrbi je prepeval 2. a.

Osem kitic Zdravljice, osem jezikov – od ruščine do latinščine: 2. b.

2. c nam je uprizoril, kako je bilo tistega lepega dne, ko je Prešeren ugledal Julijo.

Venček slovenske filmske glasbe, liki iz filmov, trio godal: tretjeletniki.

Zasanjani so bili četrtoletniki: Nekoč, nekje, nekdo.

In nenazadnje, podelitev nagrad za najboljše izdelke na literarnem natečaju.

Piše: Karmen Bogataj, 2. a

Foto: ARHIV šgv

Madame Bovary

3. februarja smo si v novogoriškem gledališču ogledali predstavo Gospa Bovary, režirano po istoimenskem romanu francoskega realista Gustava Flauberta.

Predstava prikazuje zgodbo Eme Bovary, poročene s Charlesom, ki ji ne nudi dovolj razburljivega življenja za njene romantične predstave o življenju. Išče namreč avanture, ki ji jih nudita njena ljubimca Rodolph in Leon. Ker ji v življenju ne uspe uresničiti svojih sanj o razkošju in ljubezni, ob tem se tudi zadolži čez vse meje, naredi samomor.

Predstava ponuja zanimivo odsko prezenco, saj je publika postavljena ob samo dogajanje – na odru okrog sicer skromne scene, ki jo sestavljajo preproga, sedežna garnitura, miza ter klavir. Vsa predstava se odvija ob enotni kulisi z minimalnimi premiki mize in kavča. Gledalec je priča čisto posebnemu aktu, saj opazuje igralce, ki se s svojega običajnega položaja, odra, preselijo za odsko dogajanje in se nanj vračajo; zlahka si je predstavljati, kaj igralec občuti, ko stopi pred občinstvo, ki zre vanj. Precej drugače, kot smo vajeni. Bližina igralcev privabi v dogajanje še več avtentičnosti. Fabulo na začetku predstave poda duhovnik. Na videz dolgočasen začetek pa se preplete v miselno pripoved, saj je Gospa Bovary vedno aktualna; različne vidike neetičnosti pretekle dobe prezrcališ v današnji svet in najdeš mnoge vzporednice. Nekateri igralci imajo več vlog, pri čemer pride v ospredje dejstvo, da lahko tak —lahkomiselni in pohoten — postane vsak. Prav to je glavno sporočilo predstave, ki ga je avtor Flaubert podkrepil z mislijo: »Ema Bovary, to sem jaz.«

Piše: Aleks Birsa Jogan, 2. b

Pašjon

Nekateri dijaki Škofijske gimnazije Vipava smo se 20. aprila 2016 v popoldanskem času odpeljali v Novo Gorico na ogled predstave Pašjon. Sprva smo mislili, da bo to staromodna verzija pasijona, a smo bili prijetno presenečeni, že ob prvem prizoru.

V ozadju odra so bili glasbeni spremljevalci predstave (pianist, kitarist in bobnar), ki so z zvočnimi efekti dodajali vzdušje igrani zgodbi. Ta je bila predstavljena s stališča izgnanega angela Luciferja, ki je v svojem živo rdečem kostumu, podloženem na nekaterih mestih, ter svojo mimiko zabaval občinstvo. Ta lik je upodobil Iztok Mlakar (ki je avtor besedila), družbo na odru pa mu je delalo še sedem igralcev, med njimi samo ena igralka, saj so tudi ženske vloge igrali moški. Predstava je bila prijetna za posluš, saj so govorili v domačem primorskem narečju s pridihom briškega govora.

Lucifer je zgodbo pričel s prekinitvijo angelskega zbora pri slavljenju, nadaljeval pa s prikazom dogodkov, ki se skrivajo za znanimi odlomki o Jezusovem življenju. Med njimi so bili tudi potovanje treh modrih mož, Jezusov odhod od doma, ozdravljanje bolnih, krščevanje Janeza Krstnika, kandidatura »narodne elite« (farizejev) v templju, Jezusov štiridesetdnevni post, pogovor gospodinji, ki so stregle pri zadnji večerji, izdaja Jezusa, prilizovanje »narodne elite« Pilatu, Jezusova smrt na križu ter njegovo vstajenje in še nekatere druge. Skozi šalo in humor, ki je v smeh spravljal celotno dvorano, skozi pesem in govor, ki sta ostajala v ušesu in skozi vživetost igralcev v igro so nam predstavili človeško naivnost, preračunljivost, pokvarjenost in samookoriščanje, ki uničujejo današnji svet. Pa vendar na koncu Lucifer in angeli pojejo: »Aleluja za smeh ka oglašča se u ludeh, anke upajne prebuja, aleluja.«

Piše: Mateja Čuk, 2. b

Foto: www.sng-ng.si

Reportaža z RTV in Ognjišča

V ponedeljek, 30. 5. 2016, smo se člani novinarskega krožka na ŠGV odpravili na ogled televizijske hiše TV Slovenija in prostorov radia Ognjišča. Z velikim navdušenjem smo se ogledali, kje in kako poteka delo pravih, zaposlenih novinarjev.

Sprejel nas je gospod Jože Možina, bivši direktor TV Slovenije, novinar, znan po dokumentarnih filmih Pedro Opeka ... in ustvarjalec oddaje Pričevalci. Najprej smo si ogledali produkcijo oddaj iz tehničnega vidika – vodil nas je gospod Radivoj Pavlin. Ogledali smo si 200 m² velik studio, v katerem snemajo dnevno-informativne oddaje (Dnevnik, Odmevi ...). Sestavljen je iz dveh delov. Ne eni strani je vsem znana scena z mizo in LED-zasloni v ozadju, kjer se vidi slika, na drugi strani pa je tako imenovani »green screen«, le da je tu ozadje modro. Tu se snema oddaje, kot so Šport in Vreme, pri katerih je ozadje popolnoma računalniško izdelano in v živem prenosu zamenja modro ozadje. Gospod Pavlin nam je tudi razložil, kako delujejo kamere, kako je mogoče, da se modro ozadje zamenja z drugo sceno in druge tehnične podrobnosti.

»Zabaven« podatek: Običajna kamera za snemanje stane 150.000 €. Samo ta studio ima pet takih kamer.

Naprej smo se odpravili v večji studio s 400 m², ki služi za snemanje tedenskih oddaj (Dobro jutro ...). Zanimivo je, da se v

istem studiu snema več oddaj, scene pa se menjuje glede na to, katera oddaja se bo snemala. Da scen ne prenašajo stalno, te na naslednje snemanje čakajo kar na širokem hodniku med studii.

Nato smo si ogledali največji studio, v katerem snemajo oddaje z večjo scenografijo in prisotnimi gledalci (Vse je mogoče, EMA, Kviz Vem!) ... Med potepom po studiih smo se vsi zavedali, da zgleda studio mnogo večji na televiziji, kot je v resnici.

Sprehodili smo se skozi delavnico (ja, tudi to imajo na televiziji – za izdelavo scene; tu so zaposleni mizarji, šivilje ...), kjer smo videli, kako nastajajo scene za prihodnja snemanja. Videli smo tudi poševni oder – če ste že gledali oddajo Vse je mogoče, potem veste, kaj to je.

Za trenutek smo stopili iz stavbe, kjer nam je ob pogledu na ogromen satelitski krožnik gospod Radivoj Pavlin razložil, kako se prek njega sprejema in oddaja signal, predvsem pri prenašanju velikih dogodkov ostalim televizijskim hišam po svetu (npr. svetovni pokal v poletih v Planici).

Drugi del ogleda je bil sprehod po prostorih, kjer svoje delo opravlja režija, tehniki zvoka, luči in slike. Vsi imajo posebne sobe, v katere iz virov (kamere, mikrofoni ... tako v studiu kot na terenu) prihajajo podatki. Vsaka vrsta podatkov je posebej obdelana, tako da zvok in slika ne potujeta kot ena celota, temveč posamezno, a sta programirana tako, da delujeta sinhrono. Ob napakah se zato včasih zgodi, da slika prehiteva zvok ali obratno.

Ko smo se zahvalili gospodu Pavlinu za ogled TV-hiše, nam je gospod Možina predstavil ta javni zavod še z vidika novinarstva. Na kratko nam je razložil zgodovino te televizije. Zanimivo je, da je bila hiša v prejšnjem političnem obdobju popolnoma pod vplivom politike, česar ostanki se na žalost poznajo še danes. Povedal je tudi, da se je gledanost TV-ja s pojavom konkurenčnih televizij (POP TV, Planet TV) močno znižala, so pa nekatere oddaje še vedno najbolj gledane v Sloveniji (športne prireditve, Evrovizija ...). Razložil nam je tudi, kako se meri gledanost. Za to poskrbi švicarsko podjetje, ki 450 gospodinjstvom po

Sloveniji oskrbi drugačen televizijski daljinec, ki zabeleži vsak spremembo programa in tako imajo popoln nadzor nad tem, kaj se gleda. Problem je, da je vzorec 450 gospodinjstev dokaj majhen, zato podatki niso vedno popolnoma relevantni. Gospod Možina nam je predstavil svoj pogled na novinarski poklic; namignil nam je, da študij novinarstva mogoče ni najbolj smiseln, pač pa je boljše, če študiramo nek določen predmet, o katerem potem vemo več in se lahko prek svoje stroke uveljavimo tudi v novinarskih vodah.

Potem smo odšli še na kratek obisk na radio Ognjišče, kjer so nas prijazno sprejeli ter nam na kratko razkazali svoje prostore in predstavili način dela. Sicer se nismo javili v živo, vendar je bilo že to, da smo stali pred mikrofonom v enem izmed studiev dovolj zanimiva izkušnja. Presenečeni smo bili nad domačnostjo tamkajšnjih radijcev – tam je res njihov drugi dom, kot majhna skupnost se med seboj zelo dobro poznajo in sodelujejo – kot prava družina.

Kot prava družina pa smo si tudi mi ob koncu naše »strokovne ekskurzije« pred odhodom proti Vipavi privoščili pico in tako sklenili naš dan.

Izkušnja na televiziji in Ognjišču je bila zelo poučna in zanimiva, med hojo po studiih, kjer vsak dan delajo znani slovenski obrazi, smo se tudi mi počutili del njih. Kdo ve, mogoče se pa nekega dne nekdo od nas znajde tam ...

Piše: Aljaž Bratina, 3. a
Foto: Klara Vrabc, 3. b

Intervju z dirigentom Markom Drnovškom: "Glasba vsepovsod"

V tokratni izdaji Isker nadaljujemo z intervjujem, ki spet posega po glasbenih vodah. V prejšnji izdaji smo lahko spoznavali dirigentko našega zbora Meto Praček, ki pa je zadnje pol leta preživela v deželi na oni strani Atlantskega oceana. Seveda zbor ni mogel ostati brez zborovodje. Če se sprašujete, kdo je pogumno prevzel ta naziv in se podal novim izzivom naproti – po naslednjih vprašanjih vam bo vse jasno.

Gospod Marko, začniva na začetku. Kako se je začela vaša glasbena pot?

Moj prvi malo bolj atraktiven spomin v zvezi z glasbo je mogoče ta, ko sem stal kot triletni »mulc« pred oknom in se neutolažljivo drl, ker me oče in stric nista hotela vzeti na vajo cerkvenega pevskega zbora. :) Malo bolj resno pa se je začelo dogajati, ko sem s šestimi leti začel prepevati v otroškem pevskem zboru Glasbene šole Zagorje. Ker to še ni bilo dovolj, me je nekje na začetku tretjega razreda osnovne šole, ravno med igranjem košarke, zmotil oče in rekel naj grem z njim, ker že zamujava na vpis v glasbeno šolo. V petminutni vožnji od doma do glasbene šole sem se odločil, da bi rad igral klavir, vendar so bila, na mojo žalost, za klavir že vsa mesta zasedena. Ne vem zakaj, ampak naslednji inštrument, ki se mi je v tistem trenutku pojavil v glavi, je bil klarinet, čeprav mislim, da ga do takrat še nikoli nisem videl v živo. In tako se je začelo. Z drugim letnikom klarineta sem začel igrati tudi v pihalnem orkestru Viva glasbene šole Zagorje in v njem vztrajal deset let. Mo-ram priznati, da je ta orkester ustvaril v meni spoštovanje in ljubezen do glasbe.

Kako je prišlo do tega, da ste postali zborovodja našega zbora?

Takratna in bodoča zborovodkinja Meta se je odpravljala na izobraževanje v Ameriko, zato je bilo potrebno dobiti nadomestnega zborovodjo/zborovodkinjo. Ker pa sem sam v decembru zaključil z delovnim razmerjem (ponovno na trgu dela) in ker je svakinja Barbara, Metina prijateljica, vedela, da imam opravljeno dirigentsko izobraževanje pri prof. Nikolaju Žličarju in nekaj več prostega časa kot ponavadi, sta me predlagali za novega zborovodjo. Seveda sem sprva podvomil vase in o tem, da bi sprejel to častno mesto, vendar sem sedaj zelo zadovoljen in počaščen ter upam, da sem tudi pevkam in pevcem uspel dati nekaj malega sebe v tem kratkem, a lepem obdobju. Za vse to se mojemu zboru iskreno zahvaljujem.

Kakšna so bila vaša pričakovanja, ko ste postali naš zborovodja? Kako ste zadovoljni z delovanjem zbora? Bi mogoče kaj spremenili?

Moram priznati, da nisem vedel, kaj pričakovati od takega zbora. Seveda sem se zavedal, da zbor sestavlja populacija mla-

dih, ki se jim je v tem obdobju glas že lepo stabiliziral in oblikoval, dobil pa sem tudi kar nekaj potrebnih in dobrih informacij od predhodne zborovodkinje Mete, za kar se ji zahvaljujem. Imel sem rahlo tremo in kar čutil sem, kako mladi zbor ocenjuje svojega novega prišleka – to vem namreč zato, ker sem tudi sam nekoč bil v takem položaju ocenjevalca. :) Sam sem v naših skupnih trenutkih užival, enkrat bolj, drugič manj, tako na vajah kot na raznih nastopih, ki smo jih pripravili. Lepo je bilo videti različna razpoloženja mladih po napornem šolskem dnevu, ko imaš že vsega dovolj, vendar ko je prišel dan kakšnega nastopa, so vsi obrazi dobili tisto svojo svežino, to je res privilegij, ki ga ta poklic prinese. Kar pa bi si mogoče želel in takšna so mogoče bila tudi moja rahla pričakovanja: da bi bil ali pa bi postal zbor kvaliteten in viden predstavnik ŠGV, kar pomeni združiti voljo pevk in pevcev ter voljo šole, za dober cilj. S tem bi lahko izvedli tudi gostovanja in koncerte po Sloveniji in na tujem. Sicer pa se moram še enkrat zahvaliti zboru, da so me dobro sprejeli in da so se pustili voditi, ker smo res lahko naredili nekaj dobrih stvari.

Mi, pevci in dijaki, profesorji na ŠGV, vas poznamo predvsem z vidika zborovodje. Kako se še udeležujete v glasbi? Koliko inštrumentov igrate?

Kot človeka, ki ima resnično rad glasbo, me zanima zelo velik glasbeni spekter. Kot sem omenil v začetku, sem začel v otroškem pevskem zborčku, nato sem začel igrati klarinet in sem opravil nižjo glasbeno šolo, kjer pa sem se imel možnost priključiti pihalnemu orkestru Viva, v katerem sem igral deset let in s katerim smo prepotovali kar lep del sveta in osvojili zajeten kup nagrad in priznanj. Vzporedno z orkestrom sem prepeval tudi v mladinskem pevskem zboru Vesna iz Zagorja. Kasneje sem v okviru tega zbora opravil tudi daljši tečaj za zborovodje pri profesorju Žličarju. Ker pa sem bil in sem zelo aktiven skavt (enkrat skavt, vedno skavt :D), ni šlo drugače, kot da se naučim igrati kitaro (ob tabornem ognju ta pač ne sme manjkati). Kitara je tako postala moja prva spremljevalka kjerkoli sem bil prisoten, poleg tega pa sem imel željo spoznati in se naučiti še druge inštrumente. Kot samouk sem se tako lotil klavirja, bobnov, raznih flaut – tukaj bi najbolj izpostavil irske flaute, ki se v

zadnjem obdobju konstantno skrivajo v moji torbi in gredo z mano povsod, kjer se ustvarja glasba. V zadnjih dveh letih aktivno delam na svojih inštrumentih, izdelujem namreč svoje cajone Mdrum, aktivno pa se vključujem v delo ozvočevanja in snemanja raznih skupin, zborov, dogodkov. Trenutno še sodelujem v skupini Abend, kjer igramo odlično ritmično duhovno glasbo ter prepevam v mešanem pevskem zboru Svetega Nikolaja iz Litije, s katerim smo na letošnjem državnem tekmovanju v Mariboru osvojili zlato priznanje in zasedli skupno drugo mesto. Nazadnje sem slišal še vprašanje, če tudi jaz pojem pod tušem. Absolutno, a kdo ne? To je najbolj kreativen prostor, kjer se glasba ustvarja, lahko prepeješ cel repertuar, ker misliš, da te nihče ne sliši. :) Torej glasba vsepovsod.

Vemo, da niste doma iz teh koncev. Ampak, kako smo vam všeč »Vipavci«?

Primorska mi je bila od nekdaj všeč. Vedno rad poslušam različna narečja in primorska govornica mi je bila vedno prijetna za uho. Predvsem kraško-vipavska, čeprav se že tu od kraja do kraja drugače sliši. Vipavci ste odlična sorta ljudi, čisto po mojem okusu. Odprti, sproščeni, človek se tu takoj počuti

zelo domače, skratka prijetni ljudje. Tudi sama Vipavska dolina je ena sama krasota, kjer se človek zlahka umiri, spočije, sprehodi. Lepa je. Kaj naj rečem, "lepota dežele je sloves njen," pojemo sedaj v neki pesmi, in točno tako je.

Res je, da na ŠGV ne preživite veliko časa, vendar si upam reči, da ste si izoblikovali vtis o naši gimnaziji. Kakšen je oz. kako se tukaj počutite?

O gimnaziji sem marsikaj lepega slišal že prej, preden sem jo v živo spoznal, saj je kar nekaj mojih skavtskih varovancev obiskovalo to šolo. Tudi moj oče je kot dijak obiskoval takratno malo semenišče v Vipavi, iz katerega je potem nastala Škofijska gimnazija Vipava. Moram pa reči, da sedaj, ko to gimnazijo spremljam že kakšnih pet let, bil sem namreč tudi na proslavi za dvajset let ŠGV, si rečem, kako mora biti vam dijakom lepo. Vem, da je včasih težko in si rečeš, komaj čakam, da bo konec, ampak ko vidim ponudbo te gimnazije in pogoje za delo in lepoto narave in ... se spomnim na mojo srednjo šolo in si ponovno rečem, kako mora biti vam lepo.

Za konec še tisto znano, mogoče malce klišejsko vprašanje. Imate v načrtu kakšne večje glasbene projekte, tako na zasebnem kot širšem področju?

Uff, vedno se kje najde kakšna zanimiva stvar. Poleg glasbe se veliko ukvarjam tudi z bolj tehničnimi stvarmi, kot so tesarstvo (ostrejša, lesene hiše, igrala ...) in pa vodnje skupin ter izobraževanje preživetja v naravi, saj sem bil kot skavt aktiven tudi na tem področju. V bližnji prihodnosti se moja glasbena pot usmerja konkretno v lastno proizvodnjo inštrumentov, predvsem tolkal (cajoni, djembe ...), ki jih že izdelujem, petje v zboru sv. Nikolaja in pa igranje v naši zasedbi Abend, ki ima po mojih ocenah lepo prihodnost. Ob tej priliki vas vse lepo povabim, če vas kakšno soboto pot pripelje mimo Litije, se ustavite pri večerni sv. maši, kjer večkrat sodelujemo, datume naših nastopov po Sloveniji pa najdete na facebook strani Abend. :) Vsekakor pa bo moj letošnji največji glasbeni projekt, ki se začne novembra, samostojni vsakodnevni večerni koncert s kitaro za ženo in najino dete. Tega se res veselim.

Gospod Marko, najlepša vam hvala za čas, ki ste si ga vzeli in s tem popestrili našo izdajo Isker. Želim vam veliko sreče, tako na glasbenem kot na zasebnem področju!

Piše: Manca Štekar, 2. a
Foto: osebna last Marka Drnovška

Izmenjava z italijansko šolo

V sredo, 16. 3. 2016, smo se učenci 2. a in 2. c razreda zbrali v šoli, v pričakovanju srečanja z našimi italijanskimi dopisovalci. Ob osmih sta prišla po nas dva kombija, s katerima smo se odpeljali v Italijo. Vozili smo se malo več kot pet ur z vmesnimi postanki. Ko smo prispeli v vas Capo di Ponte, kjer se nahaja šola z našimi italijanskimi prijatelji, so nas ti že nestrpno pričakovali. Za dobrodošlico so nam pripravili veliko okusnih sladici.

Dekle, pri kateri sem stanovala, se imenuje Viola Sandrini. Živi v kraju Darfo, v vrstni hiši. Ko sva prišli k njej domov, mi je razkazala hišo ter me predstavila svoji družini. Njena družina je zelo prijazna in živahna. Lepo so me sprejeli in zato sem se z njimi imela res lepo. V šolo sem se vozila z avtobusom, s katerim se je vozilo tudi nekaj drugih mojih sošolcev.

V četrtek dopoldne so v šoli potekale različne aktivnosti. Najprej smo se s pomočjo različnih vprašanj med seboj spoznavali, nato pa smo pripravili dve sladici: jabolčni zavitek in tiramisu. Sledil je lov na zaklad. Popoldne smo preživeli v mestu Darfo. Pokrajina s čudovitimi gorami, ki se razprostirajo vse naokoli, mi je bila zelo všeč.

V petek smo z vlakom odšli v Brescia, kjer smo si ogledali veliko znamenitosti.

Sobotno dopoldne smo preživali v Capo di Ponte. Obiskali smo mesto, narodni park ter cerkev svetega Siroja. Ob povratku nas je v šolski jedilnici pričakalo okusno kosilo, zatem pa so na šolskem igrišču gostiteljji pripravili skupno zabavo. Zvečer smo se odpravili v Loverc, čudovito mesto, ki leži ob jezeru Iseo.

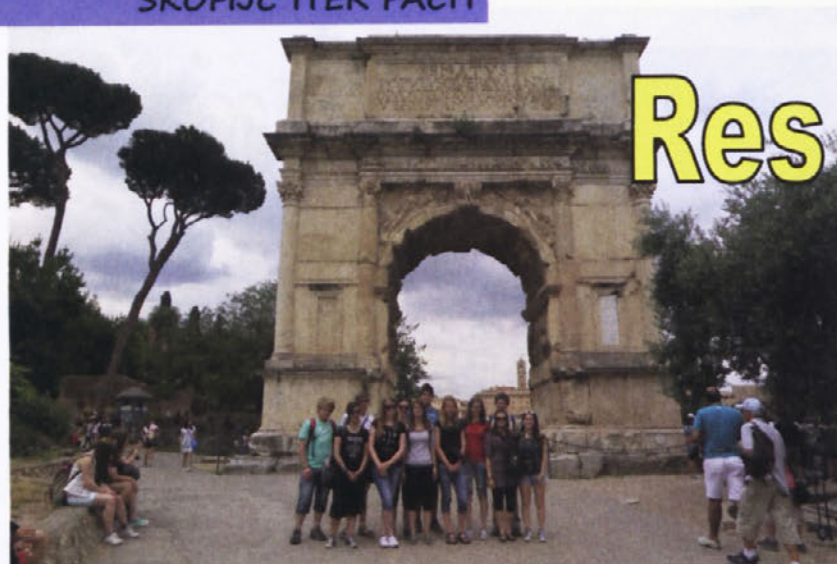
Nedeljsko dopoldne smo preživali z družinami, s katerimi smo imeli še zadnje, poslovilno kosilo. Popoldne smo se odpravili v šolo, kjer so se zbrale vse družine. To je bil za nas težek trenutek, nekatera italijanska dekleta so celo jokala. S težkim srcem smo se poslovili ter se odpravili proti Vipavi.

Piše: Karmen Bogataj, 2. a

Foto: arhiv ŠGV

Res je večten!

Dragi dnevnik!

Pravijo, da je Rim, mesto, v katerega smo se namenili, večno mesto. Zakaj? Ker premore neverjetne ostanke antičnih spomenikov, predelanih in povezanih v kasnejšo krščansko kulturo. Mesto, zgrajeno na sedmih gričih, je središče Rimokatoliške cerkve in papeža, kar mu daje posebno veljavo.

Mogočnost in blišč bazilik prevzameta, prav tako spretnost starorimskih gradbenikov. In če je v tem kaj resnice, bo večnost dovršena, ko odpade še zadnji košček zlata s konjeniškega spomenika Marka Avrelija. Do takrat pa se bomo zagotovo še vrnili, saj smo čez levo

Sobota, 18. 6. 2016

Po poldnevni vožnji smo ekskurzijo začeli v baziliki Marije Snežne. Kljub temu da ni največja izmed štirih papeških bazilik, nas je prvi stik s tako mogočno arhitekturo nadvse očaral. Gospod Primož, naš rimski vodnik, nam je ob obelisku pred cerkvijo predstavil tudi vlogo teh pogostih rimskih spomenikov. Prvi dan je bil predvsem vaja v uporabi metroja in pa dotik mestnega utripa.

Aleks Birska Jogan, 2. b

Nedelja, 19. 6. 2016

Po prvi nočitvi v hotelu smo se zgodaj zjutraj napotili v Večno mesto. Po antični cesti Vii Apii smo prispeli do katakomb sv. Kalista, kraja, kamor so k počitku polagali rimske kristjane v prvih stoletjih po Kristusu. Na poti k naslednji znamenitosti so nas na kraju, kjer se je Jezus po legendi prikazal sv. Petru, nagovorile znamenite besede "Quo vadis, Domine", vklesane na pročelju skromne cerkvice. Sledil je ogled parka Tre fontane s samostanskim kompleksom in tremi cerkvami, ki stojijo na kraju kjer so sv. Pavlu odsekali glavo. Obiskali smo še veličastno papeško baziliko sv. Pavla izven obzidja, tam smo na mozaičnih medaljonih vseh papežev v pričakovanju avdiience poiskali papeža Frančiška, v kapeli sv. Štefana pa smo obhajali tudi nedeljsko sv. mašo. Kot zadnji znamenitosti smo si ogledali Usta resnice iz zgodnjih rimskih časov, ki vsem lažnivcem odgriznejo roko, in Cirkus Maksimus, že po imenu največji hipodrom mesta Rim z impresivnimi ruševinami cesarske palače na Palatinu. Dan smo zaključili z vožnjo po promenadi na nabrežju reke Tibere.

Jure Ferletič, 2. a

Ponedeljek, 20. 6. 2016

Danes smo se že kmalu po osmi uri zjutraj odpravili na vsakodnevne ogledе. Z avtobusom smo se peljali do podzemne železnice in se nato do Koloseja. Ta nas je pričakal v vsej svoji veličini in krasoti. Podrobno smo si ga ogledali in naredili veliko slik, še posebej »sebčkov«. Nato smo si ogledali ostanke antičnega Rima. Po pavzi za kosilo in počitek smo stopili v cerkev z Michelangelovim kipom Mojzesa z rožički, nato v cerkev sv. Klemena s kripto in grobom sv. Cirila, v tretjo papeško cerkev, »mater vseh cerkva« in prvotni sedež papežev v Lateranu, videli različne obeliske in se na koncu z metrojem odpeljali do naše postaje Conca d'Oro. V hotelu nas je pričakala večerja.

Nika Glavina, 2. b

Torek, 21. 6. 2016

Prvič smo se odpravili v Vatikan, najprej v Vatikanske muzeje. Tu nas je povsem osupnila množica najrazličnejših umetniških del, na koncu pa smo videli Sikstinsko kapelo s slavnimi Michelangelovimi freskami. Nato smo se povzpeli na sam vrh bazilike sv. Petra, od koder smo občudovali razgled na celoten Rim. Ogledali smo si tudi veličastno notranjost bazilike in grobnico s poslednjimi ostanki papežev. Nazadnje pa smo se sprehodili do slikovitega Angelskega gradu ob reki Tiberi, se nanj povzpeli in v večernem soncu in vetru uživali razkošje rimskih obzorij.

Vesna Bregar, 2. c

Sreda, 22. 6. 2016

»Rana ura, zlata ura!« Treba je bilo vstati zgodaj ter se posloviti od hotela, saj je bil naš zadnji dan v Rimu, ogledati pa smo si morali še mnogo stvari. V lepem vremenu smo najprej na trgu sv. Petra počakali na avdienco s papežem Frančiškom, ki se je na našo srečo ustavil blizu ter nam omogočil nekaj dobrih fotografij. Prisluhnilo smo Božji besedi ter si zapomnili stavek, ki ga je papež v sredi avdienci poudarjal: »Gospod, če hočeš, me lahko očistiš.« Po času za kosilo, med katerim smo lahko opravili še kakšen nakup ali ogled, smo se razdelili v skupine ter obiskali Slovence v Rimu. Na izbiro smo imeli obisk slovenske dopisnice za RTV, bivšega dijaka ŠGV, centra Aleti, kjer prebiva pater Marko Ivan Rupnik in drugi umetniki, ki izdelujejo znane mozaike, vatikansko radiotelevizijo, v kateri je programska direktorica Slovenka, ter slovensko ambasado. Nato smo se zbrali ob Trajanovem stebru, od koder smo se odpravili proti Kapitolu, Panteonu ter nato na Piazza Navona. Tam so se naše oči zaposlile s slikami in risbami uličnih umetnikov. Poslednji sprehod po Rimu je bil do Španskih stopnic, ki so jih na žalost prenavljali, zato se nanje nismo mogli povzpeti, vendar je bilo ob večeru vzdušje tam prekrasno (zanj so poskrbeli ulični glasbeniki). Poslovlili smo se od Rima ter v »avtobusnem snu« s seboj odpeljali tudi enkratno izkušnjo glavnega mesta Italije.

Mateja Čuk, 2. b

Foto: Tea Kocman, 2. b

Odkrivanje lepot avstrijske prestolnice

Če obožujete zgodovino, ljubite umetnost, uživate v naravi, boste na Dunaju gotovo našli kaj zase. Tudi dijaki 3. letnika Škofijske gimnazije Vipava smo se odpravili na štiridnevno ekskurzijo v to prečudovito mesto, da bi nabrali nepozabne spomine.

V torek, 31. maja, smo v zgodnjih jutranjih urah krenili na pot. Kljub stiski s prostorom in neudobnimi sedeži na avtobusu smo na Dunaj prispeli zelo hitro— zaradi dobre družbe.

1. dan

Po prihodu v avstrijsko prestolnico, smo najprej odšli na ogled v Schönbrunn. Tu stoji veličasten baročni дворец, rezidenca cesarske družine, ki je obdan z imenitnimi vrtovi. Povzpeli smo se na Glorietto, ki je služila kot razgledna točka za vrtove, uporabljali so jo tudi kot jedilno in festivalno dvorano.

2. dan

Pot nas je najprej peljala v Muzej umetnostne zgodovine, v katerem bogata notranja ureditev dopolnjuje razstavne predmete. Zbirke so večinoma bile last habsburških vladarjev.

Ogled smo nadaljevali v palači Hofburg, kjer smo se sprehodili skozi bivalne prostore Elizabete - Sisi, žene Franca Jožefa I.

Sprehodili smo se tudi po barvitih ulicah, kjer neizmerno živahnost in prijetno vzdušje vzbuja t. i. Hundertwasserhaus – nekoliko neobičajen, barvit sklop stanovanj, ki so prava paša za oči.

3. dan

Tretji dan nas je naš šofer Robi odpeljal do Naravoslovnega muzeja, ki je na zunaj skorajda zrcalna podoba Muzeja umetnostne zgodovine, saj je delo istih arhitektov. Skrbno opremljena notranjost odraža naravo raznolikih razstavnih predmetov. Vse nas je najbolj zanimal meteorit, ki je padel na slovenska tla, v Avče.

Na sredini trga, ki ločuje Muzej umetnostne zgodovine in Naravoslovni muzej, stoji mogočni kip cesarice Marije Terezije iz leta 1888.

Vstopili smo v srce mesta, stolnico sv. Štefana (Stephansdom), v kateri so v grobnici pod glavnim oltarjem shranjene žare s srci Habsburžanov; cerkev stoji tukaj že dobrih 800 let.

Ogledali smo si tudi parlament in dunajsko univerzo, v kateri so zapisana tudi imena pomembnih Slovencev: Jerneja Kopitarja in Frana Miklošiča.

Po napornem dnevu pa nam seveda ni zmanjkalo energije za zabavišni park Prater, v katerem smo noro uživali.

4. dan

Pred nami je bil še zadnji dan, zame eden izmed lepših. Obiskali smo veličasten in razkošen del Dunaja, palačo Belvedere. Zgrajena je bila za vojaškega poveljnika Evgena Savojskega, ki je popeljal monarhijo do zmage nad Turki leta 1683. Belvederska dvorca stojita na položnem hribočku in sta povezana z geometričnim vrtom v francoskem slogu.

Piše: Anita Klanjšček, 2. a
Foto: Klara Vrabc, 3. b

Zamejska Slovenija in Budimpešta

»Ekskurzija mi je bila zaradi poučnih predavanj, naravnih in kulturnih znamenitosti, ki jih je polepšalo medsebojno druženje, zelo všeč.« (Špela Polanc, 1. b)

Dijaki prvega letnika smo se 31. maja podali novim dogodivščinam naproti; po zamejski Sloveniji. Zgodaj zjutraj smo se odpeljali proti drugemu največjemu slovenskem mestu – Mariboru. Na poti smo se ustavili še na Ptujju, si ogledali grad in staro mestno jedro. Nato smo raziskovali ulice Maribora in kasneje še evangeličansko cerkev v Murski Soboti.

Dopoldne naslednjega dne smo spoznavali tradicionalne slovenske obrti in Plečnikovo mojstrovino – cerkev v Bogojini. Popoldan smo izkoristili za sproščanje v Moravskih toplicah, zvečer pa smo prisluhnili ljudskim glasbilom.

Tretji dan smo si ogledali cerkev v Monoštru in kratek film o življenju v Porabju nekoč in danes. Nato smo se neučakani odpeljali proti Budimpešti, ki je bila letos prvič v programu ekskurzije. Nad Budimpešto smo bili zelo očarani. Čeprav smo v madžarsko glavno mesto prispeli šele popoldne, smo si uspeli ogledati vse pomembne znamenitosti predela Budim: Matjaževo cerkev, Ribiško utrdbo in se sprehodili čez verižni most do Margaretinega otoka. Takrat smo se prvič srečali z Madžari in njihovo denarno valuto. Metro nas je zapeljal do hotela, kar je bila za nekatere izmed nas nova in posebna izkušnja.

V petek (na naš zadnji dan) smo se potepali po predelu Pešta; ogledali smo si Opero, Sinagogo, Trg junakov in Katedralo sv. Štefana, v kateri smo imeli sveto mašo. Zvečer smo se polni vtisov in spominov vrnili na avtobus in se odpravili proti domu.

»Fajn družba, čudovite znamenitosti in lepi spomni. Na sploh zelo super ekskurzija.«

(Lucija Pišot, 1. a)

»Na ekskurziji smo videli in se učili nove stvari – tako o tistem bolj oddaljenem delu Slovenije kot o Budimpešti in Madžarski. Bilo je lepo.« (Jure Bužinel, 1. c)

Intervju z našim novim kuharjem - Erikom Vončino

Kuhinjska ekipa je dobila novega člana, pridružil se jim je namreč Erik Vončina, trenutno naš edini kuhar moškega spola. Ker nas je zanimalo, kako se pri nas počuti in kdo pravzaprav je, smo ga intervjuvali.

Kdo ste, kako bi vas vaši najbližji opisali?

Sem Erik Vončina, prihajam z Gradišča pri Vipavi in po poklicu sem kuhar. Najbližji bi me opisali kot prijaznega, komunikativnega, večina časa nasmejanega, delovnega, kot nekoga, na katerega se lahko vedno zanesejo.

Ste že od nekdaj kuhar oz. kdaj ste se odločili za ta poklic? Kaj vam je pri vašem delu najbolj všeč in kaj najmanj?

Za poklic kuharja sem se odločil ob koncu osnovne šole. Šolal sem se v srednji šoli za gostinstvo in turizem v Tolminu, izbral sem smer kuhar - natakar. Šolo sem uspešno zaključil in se kasneje usmeril v kuhanje. Všeč mi je, ker je delo kuharja razgibano, raznoliko in vsaka stvar, ki jo pripraviš – zakuhaš :), je unikatna. Moti me to, da je delo kuharja premalo cenjeno.

Kaj je prva stvar, ki ste jo opazili, ko ste prišli v dijaški dom, gimnazijo, ki se razlikuje od vaših prejšnjih izkušenj? Vam je tu všeč oz. kaj vas moti?

Ob prihodu v dijaški dom sem najprej opazil prijaznost osebja in dijakov ter čistočo in urejenost dijaškega doma in okolja. Delo v kuhinji dijaškega doma mi je všeč, saj rad delam z ljudmi, pa tudi naša kuharska ekipa je super, lepo so me sprejele in z njimi dobro sodelujemo.

Kaj najraje (s)kuhate in ali je kakšna jed, ki jo (res) stežka naredite?

Najraje skuham »študentsko pašto« z Rio mare :) Haha. Sicer pa ni jedi, ki je ne bi znal ali skušal pripraviti v moji sedemnajstletni kuharski karieri.

Kako imate v spominu svoja dijaška leta?

Moja dijaška leta so bila zanimiva, zabavna in presenečenj polna.

"Vate zaupam"

Dan zatem, 10. 5. 2016, ko je upokojeni koprski škof Metod Pirih, ki že štiri leta biva med nami v dijaškem domu, praznoval 80 let, smo na Škofijski gimnaziji ta jubilej počastili s prireditvijo Naš večer in jo podnaslovili Vate zaupam. Dogodek je potekal v obliki pogovora, ki sem ga povezoval dijak Aleks Birsa Jogan. Sodelovali so tudi mešani pevski zbor Škofijske gimnazije, moška vokalna zasedba in instrumentalna zasedba, ki so program obogatili z glasbenimi nastopi.

Z Našim večerom smo se želeli gospodu škofu predvsem zahvaliti za njegovo pastoralno delo v naši škofiji, hkrati pa je bila to lepa priložnost, da ga bolje spoznamo. Čeprav na videz vsem dobro znan, pa, verjemite, skriva mnoge zgodbe in prigode, ki jih je doživljal na svoji življenjski poti. Je dobrodušen človek, ki svojo iskrenost in iskričnost nakazuje s svojim novomašnim geslom: »Molimo drug za drugega, da se zveličamo.«

Gospod škof je orisal svojo življenjsko pot, ki jo je začel v rojstnem Lokovcu, zaključil pa v svojem sedanjem domu v Vipavi. Z nami je podoživljal svoje otroške dni ter zorenje svojega poklica, ki ga je ovenčal z vstopom v semenišče in študijem teologije v Ljubljani. Študij je nadaljeval v Rimu, kjer je magistriral ter bil nato imenovan za spiritala ljubljanskega bogoslovja.

Poudaril je, da mora duhovniški poklic človeka predvsem osrečevati in ni le »služba«. Tako je tudi vzgajal svoje bogoslovce, saj jih je dobro poznal, obiskoval pa je tudi njihove družine, da bi

bodoče duhovnike bolje poznal in razumel.

Leta 1985 je bil posvečen v škofa in za svoje geslo je izbral stavek iz psalma 143: »Vate zaupam!« Z njim je želel poudariti horizontalo, ki izpostavlja škofovo povezanost ne le z Bogom, ampak tudi z laiki in duhovniki, kar je skozi petindvajset let svojega službovanja tudi vestno in z veliko vnemo izvajal.

Kot škof je mnogo postoril na pastoralnem področju: začel je z oddajanjem Radia Ognjišče, z delom je začela Škofijska Karitas, njegova je tudi spodbuda za ustanovitev Škofijske gimnazije Vipava. Dejal je, da sta naša gimnazija in dijaški dom srce škofije. Za najlepše trenutke svojega dela je označil obiske župnij in posvečevanje novih duhovnikov. V zelo lepem spominu mu je ostalo tudi srečanje s sv. Janezom Pavlom II. v Postojni; ta se je tega srečanja še dolgo spominjal ter o njem s škofom Metodom še nekajkrat govoril.

Gospod škof pa ni obiskoval zgolj župnij, temveč je odhajal tudi v inozemstvo, kjer se je srečeval z izseljenimi Slovenci; bil je namreč narodni ravnatelj za Slovence po svetu. Obiskal je vse celine, najlepše pa so ga, pravi, sprejeli v Avstraliji.

Ko je leta 2012 mesto škofa ordinarija predal svojemu nasledniku, se je preselil v Vipavo, kjer je čisto na novo zaživel. Zdaj živi med mladimi, ki mu dajejo posebno energijo. Ob tem še vedno ohranja svojo karizmo. Še vedno birmuje, obiskuje domove za starejše ...

Zelo zanimiv in dinamičen pogovor je gospod škof obogatil s svojim humorjem in stikom s publiko, s čimer je poskrbel za sproščeno vzdušje. Takega pogovora ni težko poslušati, saj g. Metod navkljub svojim osemdesetim letom ostaja zbran in preudaren govornik.

Škofa smo na koncu presenetili z rojstnodnevno torto, na kateri je, vidno ganjen, upihnil svečke. Družno mu v prvi vrsti želimo le eno: Še na mnoga leta!

Piše: Aleks Birsa Jogan, 2. b

Foto: Klara Vrabc, 3. b

Intervju s Tjašo Fajdiga

Tjaša Fajdiga, nekdanja dijakinja ŠGV, danes pa študentka jazz petja na Konservatoriju za glasbo v Amsterdamu, si je za naše Iskrice vzela čas in z nami delila svojo izkušnjo. Najin klepet čez skoraj »celo Evropo« je potekal kar prek Skype-a, ravno po tem, ko se je Tjaša vrnila s popoldanskih predavanj in izpitov, ki ji pestrijo zadnje majske in junijske dni.

Tjaša, koliko časa oziroma od kdaj se sploh ukvarjaš s petjem? Kam segajo tvoji začetki?

S petjem sem se profesionalno začela ukvarjati v drugem letniku srednje šole. Takrat sem začela obiskovati ure solo petja pri profesorici, ki je prav tako študirala solo petje v Amsterdamu. Moji začetki pa segajo v deveti razred osnovne šole, ko sem pela na božični produkciji, saj smo morali pripraviti točko.

Kako to, da te je pot po Škofijski gimnaziji zanesla na drugi konec Evrope, v Amsterdam? Ali so bile to tvoje sanje ali je bil to le posrečen splet naključij?

Ne, to nikoli niso bile moje sanje, mogoče sem nekako skrito to načrtovala. Namreč, po opravljeni maturi sem se najprej vpisala na Pravno fakulteto v Ljubljani, ampak se tam nekako nisem našla, zato sem si rekla, zakaj pa ne bi poskusila in sledila ideji o študiju solo petja v tujini. Sprejemne izpite sem opravila v Milanu, Švici in v Amsterdamu. Slednji me je najbolj navdušil in po opravljenih sprejemnih sem se pogumno odločila, da bom poskusila.

Sprejemni izpiti, sliši se kar malce zahtevno. Ali je tudi bilo?

Ne, ni niti ni bilo tako zahtevno, saj sem jazz program imela pripravljen že prej, potrebno pa je bilo transkribirati pesem, to pomeni zapisati celotno melodijo in ritem izvajane skladbe in nato to še izvesti. Na sprejemne izpite se nisem pretirano pripravljala, lahko rečem, da sem se bolj prepustila in rekla: »Kar bo, pač bo.«

Na kateri fakulteti točno študiraš in kaj?

Ali je študij zahteven in ali se nizozemski študijski sistem močno razlikuje od slovenskega?

Študiram na Konservatoriju za glasbo v Amsterdamu Trenutno obiskujem prvi letnik jazz petja. Da, študij je zelo zahteven. Potrebno je veliko vaditi in se poleg tega še sproti pripravljati na izpite iz bolj teoretičnih predmetov. Imam seveda različne predmete, pri katerih moram dokazati svoje pevsko znanje in to za seboj potegne veliko sprotnega dela. Vendar če imaš to rad in v tem uživaš, res ni problema. Sicer pa se tukajšnji študijski program zelo razlikuje od slovenskega. Velik poudarek je na praksi, bolj kot na teoriji, pouk poteka v skupinah po šest. Na dan imam na primer po štiri ure predavanj, nato pa čas za utrjevanje in vajo. Nekako bi študij petja lahko primerjali s študijem inštrumenta, torej veliko vaje, podkrepjene z nekaj teorije.

Ali so bili začetki na Nizozemskem težki? Kaj vse prinese s seboj to, da se sam odpraviš v veliko neznano prestolnico?

Da, potrebno je bilo zbrati veliko poguma, saj se zavedaš, da boš moral kar naenkrat postati samostojen in odgovoren, kot prava odrasla oseba. Tu ni ne mame ne očeta, ko prideš iz šole te na mizi ne čaka kosilo, hiša polna ljudi, ampak samo tvoje stanovanje. Domotožje me seveda še vedno spremlja, pogrešam hribe, naravo in seveda družino ter prijatelje. Čez štirinajst dni letim v Slovenijo in sem že vsa »zmešana« od navdušenosti.

Veliko nastopaš?

Ja, razmeroma veliko, saj to od mene zahteva študij, da bi pripravljala svoje kon-

certne večere, to pa (še) ne.

Ob tej priložnosti bi te še rada povprašala, ali mogoče načrtuješ kakšen samostojen koncert v domovini, ko se vrneš iz svoje »aktualne« prestolnice?

Ja, gotovo je to moja želja, na primer imeti koncert na Zemonu, ampak to za seboj potegne ogromno časa in organizacije, nedvomno pa je tudi finančni zalogaj, zato sedaj ostajam samo pri željah. Sedaj, med poletjem, ko bom doma do septembra, bom vsak četrtek nastopala v Palači Kempinski v Portorožu, z njimi sem namreč podpisala pogodbo. Tega se že zelo veselim, saj, kot sem že prej omenila, zelo pogrešam Slovenijo.

No, če smo že prišle do teme »domovina«, kako se spominjaš dni na Škofijski gimnaziji? So ti ostali v lepem spominu? Kaj bi spremenila?

Srednješolski dnevi so mi ostali res v lepem spominu. Gimnazija me je naučila veliko stvari, za katere sem hvaležna in mi seveda še marsikdaj koristijo. Po eni strani je bilo to kar zahtevno obdobje, veliko sem se učila, mogoče, če se malce tudi pošalim, celo preveč, in imela tako malce manj socialnega življenja. Ampak, kot sem rekla, za vse sem hvaležna.

Tjaša, najlepša hvala za tvoje odgovore, deljenje izkušnje in za tvoj zlati čas, ki si si ga vzela. Želim ti veliko veselja in sreče pri izpiti, pri vsem, kar počneš, in povsod, kjerkoli že si.

Piše: Manca Štekar, 3. a

Foto: last Tjaše Fajdiga

Intervju z begunci

11. novembra 2015 je imela skupina Škofijcev, ki je v okviru projekta Facing Discrimination (Europeans for Peace, EVZ) obiskala Leutkirch, priložnost spregovoriti tudi z nekaterimi begunci in migranti, ki so (v mesecih, ko so čakali na odločitev nemške vlade glede azila) obiskovali pouk nemščine v okviru Geschwiter Scholl Schule. Pogovarjali smo se z Afričanoma Samuelom in Thomasom, ki sta dobro govorila angleško, ter s Saidom in Zano, Kurdoma iz Sirije. V začetku so (smo) bili vsi kar precej zadržani, potem pa je beseda stekla do te mere, da smo kar težko zaključili. Še posebej se nas je dotaknila Thomasova pripoved ... Begunci oz. migranti (kako sploh pravično določiti mejo med obema pojmomoma?) se žal niso želeli fotografirati z nami, le Thomas je dovolil, da smo ga fotografirali brez obraza.

Od kod prihajate?

Samuel: Prihajam iz zahodne Afrike, iz Gambije.

Thomas: Sem iz osrednje Afrike, iz Kameruna. Ko sem odšel, sem okrog devet mesecev živel v manjšem gozdu, potem smo se preselili v Maroko. Tam sem ostal okrog leto in pol. Nato sem šel v Španijo, od tam pa z avtobusom v Nemčijo.

Samuel: Moja zgodba je malce drugačna ... Prišel sem z letalom. Iz Gambije v Nemčijo. Ampak ostali iz moje dežele grejo običajno v Senegal, iz Senegala v Mali, iz Malija v Niger, iz Nigra v Libijo. Iz Libije v Italijo, na Lampeduso. Od tam naprej gre večina z avtobusom ali vlakom proti Nemčiji.

Koliko sta stara?

Thomas: 19.

Samuel: 18.

Koliko sta bila stara, ko sta odšla? Potovanje do Nemčije je moralo vzeti kar precej časa ...

Thomas: Ko sem zapustil Kamerun, sem imel 16 let in pol. Takrat sem se odločil, da bom živel na svojem. Ker pa je to zaradi razmer včasih nemogoče, sem se odločil, da odidem.

Samuel: Tukaj sem 6 mesecev in sem imel 18 let, tudi ko sem odšel. Kmalu bom 19.

Kako pa je z nemščino? Je vajino znanje dovolj dobro za sporazumevanje ali znata samo splošne fraze?

Thomas: Učim se je 9 mesecev; po takem času se lahko poskušaš sporazumevati.

Samuel: Še posebej po šoli, takrat lahko vadiš. Potem se začneš družiti z ljudmi. Tako je zelo enostavno govoriti.

Imam vprašanje za Thomasa, mogoče tudi za Samuela: Kako so se vajini starši spopadli z odločitvijo, da gresta?

Thomas: Nočem ravno govoriti o svoji družini. Je velika, najbolj pa mi je nasprotovala mama. Ampak jaz nisem mogel prenašati načina življenja tam, zato sem odšel. Veliko je razlogov, a so večinoma zasebni, zato jih ne morem kar tako razkriti.

In ti, Samuel? Si odšel zaradi osebnih ali političnih razlogov?

Samuel: Odšel sem samo zaradi ene stvari: političnega stanja v Gambiji. Naša vlada je res slaba in tam ni lepo živeti. Zato sem šel iskat lepše življenje. Kot sem že povedal, sem prišel z letalom, toda večina mojih bratov in sester je prišla »peš«.

Kaj pričakujeta od Nemčije? Kaj mislita, da bi lahko delala tukaj?

Samuel: Trenutno je najpomembneje, da se naučim jezika. V prihodnosti — dobiti dobro službo in se ustaliti.

Thomas: Pri meni je tudi tako, da imam rad Nemčijo, resnično hočem pozabiti svojo preteklost. Hudo je preživeti to, kar sem jaz preživel v svoji deželi pri svoji družini. Sedaj skušam imeti čim manj kontaktov z njimi, ker jih ne maram. Edina moja družina je v bistvu moj brat. V Nemčiji sem, ker skušam zaživeti novo življenje. In poskušam pozabiti na vse. Za nas, Afričane, je težko zaspiti, saj lahko po dveh urah že sanjam kaj groznega o svoji državi ..., kako je bilo tam, o stvareh, ki sem jim bil priča. Zato rad prihajam v šolo, ker se lahko tu sprostim in pozabim vse, kar se mi je zgodilo.

Kaj narediš, da se sprostiš, da si bolj vesel?

Thomas: Ukvarjam se s športom. Ni mi lahko govoriti s prijatelji ali jih sploh imeti. Nimam veliko stvari, ki me razveselijo ali sprostijo. Žal ...

Kateri šport ti je všeč?

Samuel: V Afriki vsi obožujemo nogomet.

Thomas: Tudi jaz imam rad nogomet, sem pa treniral tudi boks in karate. Ampak predvsem mi je všeč nogomet.

Oba dobro govorita angleško. Kje sta se naučila?

Samuel, Thomas: V šoli.

Torej sta se dejansko učila angleščino 8 let, tako kot v šolah v Evropi?

Samuel: Ne, sistem je po državah Afrike različen. Pri nas traja vrtec do sedmega leta. Nato je osnovna šola od 8. do 9. leta in srednja šola od 9. do 12. leta. Potem

greš na univerzo. Ko sem šel na fakulteto, sem bil zaradi sistema in velikih stroškov pod močnim stresom.

Moraš plačati za srednjo šolo?

Samuel: Ja, v bistvu moraš plačati vse od začetka, univerza pa je še dražja.

Thomas: Kjer sem jaz živel, je malo drugače. Imamo osnovno šolo 7 let in nato gremo na kolidž za 7 let, ampak je res zelo drago in zato gre večina ljudi v Afriki v šolo le za dve leti. So tudi družine, ki nimajo dovolj denarja, zato morajo otroci ostati doma in se ne morejo izobraževati, toda včasih si otroci tega tako zelo želijo, da delajo, da zaslužijo denar za šolo. Tudi jaz sem predlagal naši socialni delavki in staršem, da grem v šolo. Ko so mi povedali, da lahko grem, sem bil zelo vesel. Obožujem šolo in vem, kako pomembna je. Zato sem poskušal spodbuditi svoje brate in sestre, da grejo v šolo. Kar hočem torej povedati, je, da moraš verjeti v to, kar delaš, in nikoli obupati. Samo delaj, kar lahko, za ostalo bo poskrbela prihodnost.

To je zelo drugače kot pri naših otrocih; ti so namreč deležni zelo dobre izobrazbe in je ne spoštujejo vedno. Kaj bi rad počela kasneje v življenju? Imata kakšne sanje?

Thomas: Katerakoli služba bi bila dobra zame. Ko sem bil mlad, 14 let, se mi zdi, sem hotel postati graditelj, ampak zdaj bi raje delal nekaj, s čimer pomagam drugim ...

Samuel: Vse, kar hočem, je končati šolo. Ko sem bil mlad, sem hotel biti avtomehanič, ampak sedaj ne vem več. Hočem si samo vzeti čas in se skoncentrirati na šolo.

Imata kakšne nove prijatelje? Imata veliko stikov z ostalimi? Kakšne so vajine izkušnje z njimi?

Samuel: Za večino ljudi sem nekaj novega, še posebej, ker sem črn. Ko gremo ven, je zelo težko za nas.

Torej si pomagata s športom, nogometom, da vstopita v ta svet?

Samuel: Ja. Mislim, da ima vsak neko vizijo. Sem bolj sramežljiv, zato sem raje

sam. Ampak mislim, da je tukaj popolnoma drugačen svet. Za tukajšnje ljudi je težko videti črnca in za nas je zato težko. Upam, da se bo to spremenilo v prihodnosti.

Thomas: Zame ni bilo lahko. Prijatelje sem dobil le v ekipnih športih – npr. pri nogometu, ampak še vedno je težko.

Kaj pa glede podnebja? Se je bilo težko prilagoditi? Verjetno je tu precej bolj mrzlo ...

Thomas: Ko sem prišel, je bil to dejansko problem, mislim da je bilo v februarju. Snega je bilo ... 2 metra, meni pa se je zdelo, kot da je 5 metrov. Prej nisem nikoli videl snega, razen na televiziji. Prvi dan, ko sem prišel sem, sem videl sneg. Bil sem kot otrok. Včasih sem se vprašal, če sanjam, toda dejansko je zelo hladno in se privajam na to. Mislim, da bo šlo.

Samuel: Zame je to prva zima ... zelo je mrzlo. Smeh.

Nameravata ostati tukaj za vedno ali se mislita preseliti?

Thomas: Hm – prišel sem v Nemčijo, torej bi rad ostal tu. Ne vem pa, če bodo razmere to dovoljevale.

Samuel: Zaradi tega smo zapustili našo državo. Ampak odločitev o tem je na strani nemške vlade. Mi samo čakamo in upamo, da bo vse v redu.

Zakaj Nemčija, zakaj ne npr. Anglija? Ali Francija. Včasih se je lažje pogovarjati v francoščini kot pa v nemščini, angleščini.

Thomas: Ja, francoščina je naš materni jezik. Ljubim jezik in ljubim Francoze. Prebral sem o zgodovini Kameruna. Nemci so kolonizirali Afriko in Kamerun. Po vojni je bil Kamerun razdeljen na dva dela. Od

takrat stvari niso dobre. Povsod delajo le Francozi, ampak delo opravimo večinoma mi. Delal sem v gradbeništvu, približno 1 leto. Vsak dan od 7.00 zjutraj do 17.00 ali 18.00. Za vse to sem dobil 3 €. V bistvu nisem maral te države. Žal ...

Samuel: Zakaj Nemčija ... Zelo dolga zgodba. Izbral sem Nemčijo, ker sem o njej slišal veliko od otroštva naprej. Gledal sem TV in tako sem izvedel veliko o njej. Ko sem prvič prišel sem, je bil jezik zelo težek. Rekel sem si: to so bile moje sanje in se ne smem predati. Ostal bom tukaj in vse se bo uredilo. Za nas je bilo težko iti v Veliko Britanijo, četudi nas je kolonizirala, ker je naš predsednik diktator in je v konfliktu z britansko vlado. Nismo niti več člani Commonweltha, tudi Gambija ni. V Gambiji nimamo več ambasade, ne britanske ne nemške. Imamo le svetovalca. Če hočeš dobiti vizo, moraš iti v Senegal, nazaj v Gambijo in počakati na potni list. Večina ljudi od tam pobegne v Evropo. Ne moreš biti v Franciji, ker če govoriš angleško, je težko govoriti francosko. Ko prideš v Nemčijo, se navadiš na nemščino in je lažje. Ampak jaz – ljubim Nemčijo, zato sem se odločil za to pot.

Torej na splošno – ljudje v vaši državi vidijo Nemčijo na televiziji. Imata vidva kakšna vprašanja za nas?

Oba: Ne. Smeh.

Thomas: Mislim, da imajo učitelji več vprašanj kot učenci.

Učitelj: Ja, res je čudno. Vsi učitelji bi radi nekaj vedeli, učenci pa nič.

Učenec: Za kateri klub navijata?

Samuel: (Thomasu): Imaš rad Bayern?

Thomas: Ne maram jih ... Samo enega

igralca. V bistvu ne navijam za nek določen klub, ampak za igralce. Moj najljubši igralec je Thomas Müller, ker imam njegovo ime ... Smeh.

Thomas: In drugi je Ronaldo iz Španije.

Samuel: Jaz obožujem vse o nogometu. Rad imam igralce, dober nogomet. Ko nekdo igra dober nogomet ali igra z vizijo in taktiko. Ampak moja številka ena je klub, za katerega jaz igram.

Torej igrata v različnih klubih, sta nasprotnika? Ampak ne moreta igrati v klubu, ker za to potrebuješ potni list, in to je problem za tiste, ki iščejo azil. Imata spielerpass? V nogometu je zelo strogo.

Thomas: Vzelo mi je dva meseca, preden sem lahko igral.

Samuel: Enako.

Torej imata spielerpass?

Thomas: Ja, ampak potni list stane in vedno treniraš s trenerjem. Vedno moraš imeti potni list, brez njega ne moreš igrati.

Mislita, da bi se lahko situacija v vaših državah v prihodnje spremenila? Bi se lahko v Kamerunu in Gambiji politični režim spremenil v prihodnosti?

Samuel: Gambija, upam ..., ampak če bo sprememba, bo težka in ne v tej generaciji. Večina afriških držav ima predsednike, ki radi »sedijo« za dolgo: pet let, 30 let, 40 let. Večina afriških predsednikov se noče umakniti. Na tak način bo sistem ostal enak. Trenutno ne vidim nobene drugačne prihodnosti, upanja ...

Thomas: V spremembo bi verjel, če bi bil nor. Ne verjamem v ljudi, ki so tam. Naš predsednik je že 31 let na oblasti. Odkar sem rojen torej, poznam samo njega. Ne

poznam drugega predsednika. (Ironično:) Torej edina pot je, da volite Thomasa, Thomas bo spremenil stvari. Obljubim, da se bo vse spremenilo in boste lahko obiskali mojo deželo. Smeh.

Glede na vajini izkušnji, kateri ljudje zapustijo državo in kateri ostanejo? Kakšna oseba moraš biti, da zapustiš državo?

Samuel: Dolga zgodba.

Ne osebno, ampak glede na tvoje izkušnje, v splošnem. Kaj moraš imeti? Seveda »korajžo«, biti moraš pogumen, ampak kaj še?

Samuel: Zato sem rekel dolga zgodba. Ko sem bil v Afriki – imamo lokalne jezike, plemena ... Torej večina ljudi govori drugačne jezike. Pleme, ki je na vrhu, je Jolas, ki je pleme predsednika. Imajo torej največ moči, pravic in vsega. Da se lahko normalno ustališ v Gambiji, moraš biti iz tega plemena.

Iz katerega plemena pa ti izviraš?

Samuel: Sem Aku, moje pleme je najmanjše v Gambiji. Zelo je težko ...

Manjšina ...

Samuel: Manjšina, ja. Gambija ima 1,7 milijona prebivalcev. Je zelo majhna, ampak Aku je najmanj od vseh. Zato mojega plemena ne upoštevajo.

Je na zadnjem mestu?

Samuel: Ja, je zadnji ...

Ljudje v tvoji državi, plemena, se med sabo ne mešajo? Zaradi porok ...

Samuel: Ne, ne mešajo se. Smo isti narod, ampak plemena se med sabo ne mešajo. Ker Aki so kristjani, ostala plemena so muslimanska. Vsa druga plemena so muslimanska, zato se Jola ne mora mešati z Mandinko. Zaradi vere, ja ...

Torej to je prvi pogoj. Kot pripadnik manjšine ne vidiš prihodnosti v svoji državi?

Samuel: Tako je.

Thomas: No, večina ljudi iz Kameruna, ko odkrije, da ni dela, začne grešiti zločine. Večina stvari, ki se zgodi v Kamerunu, je povezana z zločinom. Ker vidijo, da ni dela, grejo krast. In ko nekdo v Kamerunu nekaj ukrade, ni tako kot v Nemčiji, ko pride policija k tebi. Iz videov lahko vidimo, da lahko nekoga pretepejo do smrti, ubijejo. Dobijo ga in ga v nekaj dneh pretepejo do smrti. To se zgodi v Kamerunu.

Kaj pa nemška dekleta? Si moški, je lažje navezati stik z dekletji?

Samuel: Ja, sem moški ... Če ji hočeš kaj reči, če čutiš kaj do nje, ni pomembno, greš in govoriš z njo.

Thomas: Karkoli že si misli. Če se ne strinja, potem odideš ...

Samuel: Ni zločin, ne?

Kakšne se vama zdijo Nemke?

Samuel: Privlačne.

Thomas: Če do nje nekaj čutiš, greš k njej in govoriš z njo. V bistvu je večina Nemk prijaznih. Ko jo ustaviš, da bi se pogovoril z njo, dejansko posluša. Ne kot dekleta iz drugih držav. Vedno se izmuznejo. »Saj te ne bom pojedel, zakaj bežiš proč?«

To pravim, kar sta zelo privlačna. Dva mlada fanta.

Thomas: Ampak to ni vse, kar hočejo dekleta.

Zdaj ko hodita v šolo, se večinoma učita jezika ali tudi druge stvari?

Samuel: Sedaj se večinoma posvečam jeziku, ker je najpomembnejši. Seveda moram znati jezik, preden se začnem ukvarjati z drugimi rečmi. Tako da se osredotočam samo na jezik.

Jezik je ključ ...

Če si dober v jeziku in dober v učenju in če je postati »avtomehanič« tvoj cilj, potem ga boš dosegel, če ti dovolijo ostati. Jezik je ključ.

Koliko ur pouka imate na dan?

Thomas: Včasih 3, včasih 4 ure.

Odhajajo iz države večinoma moški? Kaj pa dekleta, verjetno tudi one živijo v slabih razmerah, kaj je z njihovimi možno-stmi?

Thomas: Nimajo razloga, da bi odšle. Moški moramo delati in skrbeti zanje.

Dekleta ne delajo, ker jim ni treba, nočejo ali jim ni dovoljeno, nimajo možnosti? Kaj je razlog?

Thomas: Seveda lahko, ampak večina ne. Ko se poroči, ji lahko pomagaš odpreti kakšen obrat, salon ... Nekatera dekleta grejo v šolo, ampak za njih ni služb.

Ker nečesa ne razumem: če se dam v njihovo kožo. Končaš šolo, si izobražen, imaš cilje, hočeš nekaj v svojem življenju in se odločiš, da se poročiš in nekdo drug bo skrbel zate ..., mogoče je drugačna mentaliteta. Saj imajo pravico oditi, narediti nekaj iz sebe, kot ti ...

Samuel: V Gambiji dobijo denar od njihovih mož, oni so odgovorni zanje. Žena pove možu, kaj potrebuje, on ji to prinese.

To je težko razumeti za nas, meni kot ženski. Razumem tebe, ker bi naredila isto, če bi bila ti.

Thomas: To ni pot za ženske. Oditi, to ni tako lahko. Ne smeš si privoščiti, da nisi pogumen. Če bi vedel, kaj se mi bo zgodilo na poti, verjetno ne bi odšel. Ampak hotel sem videti z lastnimi očmi. Videl sem veliko ljudi umreti, ko sem bil v Maroku. V Alžiriji se skupina ljudi kliče »vlada«. Pretepejo te, ko prečkaš njihov teritorij in ostaneš brez denarja. Taki ljudje bi s silo šli nad dekleta. Živijo v gozdovih ... Lahko vidiš, kako ima dekleta otroka v gozdu. Če greš na to pot s svojo »sestro«, se bosta prej ali slej ločila ...

To je tako nevarno, dekleta so vedno bolj ranljiva ...

Thomas: Najvplivnejši bo vzela dekleta. Sam sebe se kliče predsedujoči. Predsednik ...

Je najbolj nasilen? To je vzporedni sistem ...

Thomas: Ja, ljudje kot jaz ... Ampak ustvarijo neke vrste vlado. Pretepli so me iz neznanega razloga. Včasih te lahko tudi ubijejo in razrežejo in te odvržejo in nihče ne bo o tem govoril in nihče te ne bo nikoli več videl. Ampak vseeno, poskušamo ...

V tem gozdu v Maroku so verjetno štiri skupine in vsaka ima svojo »vlado«. Nekaj je Malianov, Kameruncev, Nigerijcev.

Maroška vlada ne bi smela dovoliti takega sistema v tem gozdu.

Thomas: Ko pride policija v gozdove, moraš iti globoko v gozd, res je nevarno. V Maroku sem prečkal zaščitno ograjo, so namreč tri ograje, ena je visoka pet metrov, druga sedem. Ko plezaš po njej, bo Maročan vzel kamen in ga vrgel vate, ko si sedem metrov visoko. Tako da veliko ljudi umre v gozdovih, veliko ljudi si zlomi kakšen del telesa. Maročani nas bi drugače pretepli, ker verjamejo, da imamo močna telesa. Pozna se tudi na moji glavi ..., zato si nerad brijem glavo. In na mojem telesu ... Ko sem prišel v Evropo, sem bil zelo jezen na belce, ker so Maročani belci. V Španiji šest mesecev nisem govoril z nobenim belcem. Ko so me ogovorili, nisem odgovoril. Sedaj verjamem, da smo lahko vsi enaki. So črnici in belci, ki so zlobni. Povsod so nekateri ljudje dobri, nekateri slabi, zato si sedaj skušam samo sprostiti misli. Lahko bi napisal roman ...

Pišejo: dijaki na izmenjavi v Nemčiji

Prevaja: Aljaž Bratina, 3. a

Foto: www.svet24.si

Knjiga = odličен nadomestek za učbenik

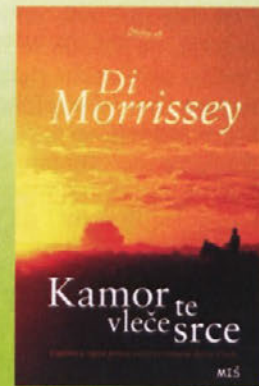
Med šolskim letom velikokrat »jamramo«, da se moremo veliko učiti in nimamo časa početi nič drugega. A vseeno si je prav vzeti nekaj časa zase in početi stvari, v katerih uživamo. Zame je to branje. Priznam, da sem, se še posebej proti koncu leta, ko je vsega preveč, kdaj rahlo preveč zatopila v kakšno poglavje knjige (pa s tem ne mislim učbenika ;)). Mogoče poznaš občutek, ko si vzameš odmor med učenjem in v roke vzameš knjigo "samo za 15 minut", potem pa ugotoviš, da bereš že pol ure ali več. Znano? Poleg vsega šolskega dela mi je le uspelo prebrati nekaj knjig in te vam predlagam v branje, sedaj ko bo za to mogoče več časa.

*Vsak bralec ima svoj okus in te so vseč meni, ni nujno, da bodo tudi vam - ampak vredno je poskusiti :).

Di Morrissey: KAKOR TE VLEČE SRCE

»Iz življenja se naučiš več kot iz knjig,« piše v knjigi, a ob branju te knjige se lahko o marsičem v svojem življenju zamisliš, je namreč roman o vztrajnosti, pogumu in odločnosti slediti svojim sanjam.

Po izročilu aboriginov ima vsak nekje svoj sanjski kraj, kamor ga vleče srce in kjer začutiš notranji mir. In Queenie Hanlon, glavna junakinja romana, je ta kraj našla na Tingulli, družinski kmetiji sredi Avstralije, kjer je odraščala, se prvič zaljubila ... A nobeno življenje ni brez preprek, tudi Queeniejevo ne. Ji bo dom njenih prednikov pomagal pri novem odkritju sreče?

Jenny Colgan: MALA OBALNA PEKARNA

Polly je pred kratkim propadel posel, pa tudi njeno življenje ni kaj prida, zato se odloči za spremembo. Preseli se v majhno obmorsko letovišče, kjer najame stanovanje nad zapuščeno pekarno. Kmalu spet odkrije svojo ljubezen do peke in obudi delo v pekarni. Zadovoljnih kupcev, ki obožujejo Pollyjine pekovske izdelke, pa kar ne zmanjka ... in vsak ima svojo zgodbo. Bo tudi Polly doživela zgodbo, ki bo imela srečen konec?

Nejc Zaplotnik: POT

Po besedah ene izmed profesorice slovenščine na ŠGV bi morala spadati med klasike. In res: to je Knjiga (velika začetnica ni pomota). Nejc Zaplotnik je bil slovenski alpinist, ki je bil, skupaj z Andrejem Štremfljem, prvi Slovenec na Mount Everestu. Knjiga je popis njegovih dosežkov, poti, predvsem pa njegovih razmišljanj in spoznanj, tako da je daleč od (običajno dolgočasnih) biografskih knjig. Pot se bere na poti, na plaži, pred spanjem ..., kjerkoli, saj vas bo kar potegnila vase.

Želim vam prijetno branje in zgodbe, ki vas bodo odpeljale nekam drugam.

Piše: Klara Vrabc, 3. b

Foto: www.zalozbamis.com, www.gore-ljudje.net, www.felix.si

Pismo Facebooku

Objavljamo esej Karmnen Bogataj, s katerim je sodelovala na natečaju za Glas ženske. Prejela je nagrado za najboljši prispevek šole.

Pozdravljena, Knjiga obrazov!

Priznam, da po tvojih merilih še nisem bila dovolj stara, ko sem izpolnila začetno stran s svojimi osebnimi podatki. Mudilo se mi je postati del tvoje zgodbe. Navdušili so me sošolci, ki so takrat že poznali vse tvoje čare. Sama sem jih kmalu dohitela.

In sedaj ...

Vem, veš veliko o meni. Poznaš me iz moje profilne fotografije, veš, kaj mi je všeč – zaradi mojih 'všečkov'; veš za vse stvari, ki me jezijo in žalostijo – zaradi mojih statusov, in veš, kje vse sem bila zaradi celih albumov fotografij, na katerih se ti, kadar jo oplaziš z miško, okoli moje glave pojavi kvadratega in moje ime. »Označene« fotografije. Najbolj verodostojne priče, da sem nekje, z nekom, ob določenem času res bila. Seveda se ne oziraš, ali imam na teh slikah polna usta torte, v roki pa kozarec piva, ali pa v mojem najlepšem outfit-u poziram na razredni sliki s celotno zasedbo profesorjev. Da, vse to sem jaz. Le ena od več kot milijarde ljudi v tvojem neizprosni spominu. Spominu, ki ne pozabi ničesar, kar vanj vtisnemo v svojih srečnih, veselih pa tudi v žalostnih in jeznih trenutkih.

Všeč mi je način, kako vprašaš: »O čem razmišljaš?« Tako vsakdanje je že vprašanje »Kako si?«, da je bolj kot ne postalo le vpljudnostna fraza, na katero se odgovori nekaj podobnega kot: »V redu, ti?« Na tvoje vprašanje pa je nemogoče odgovoriti z eno besedo ali celo z enozložnico. Sprašuješ po zgodbi in po našem čustvovanju. To je tvoja skrivnost, kajne? Iščeš osebne izpovedi. Čim bolj zanimive. Take, ki sprožijo val komentarjev, pa naj bo strinjnja ali nestrinjnja. Iščeš slike in videe, ki pritegnejo človeka do te mere, da spregovori o njih. In tako se pišejo takšni in drugačni komentarji. Včasih pride do prave male vojne. Orožje so težke besede. Tehnika nežnih besed, ki govorijo težke argumente, tu ne zmaga.

Imeti na telefonu tvojo ikono, pomeni ves čas imeti na doseg roke bazo svojih Facebook prijateljev, ki so mi na voljo za pogovor. Ter seveda, jaz njim. Saj veš, Facebook, da ni tako idilično, kot se sliši ... Seveda, zaradi svoje »firbčne« ženske narave pregledam profile veliko ljudi. Ampak glede samega chata ...

Upoštevajmo, da četrtnine ljudi iz te baze na ulici ne bi prepoznala ... Naslednjo četrtnino poznam s šolskega hodnika – z večino od njih še nisem v resnici govorila. Tretjo četrtnino predstavljajo ljudje, ki sicer živijo

nekje blizu mene, vidim jih stati v vrsti v svoji najbližji trgovini – v najboljšem primeru sem kdaj z njimi sedela na avtobusu. Zadnjo četrtnino v osemdesetih odstotkih sestavljajo ljudje, ki sem jih imela bližje v nekem življenjskem obdobju, naj gre za bivše sošolce, sodelavce, ljudi, s katerimi sem imela skupne dejavnosti ali pa sem se z njimi spoznala na dopustu. Zadnjih dvajset odstotkov zadnje četrtnine ... To so ljudje, s katerimi sem kadarkoli govorila prek tvojih kanalov.

Še vedno me najbolj navdušiš, ko mi serviraš seznam ljudi, ki jih 'morda' poznam. Ne vsiliš jih, le ponudiš in dopustiš, da sama izberem, ali jih želim za svojega spletnega prijatelja ali ne. Izraz »prošnja za prijateljstvo« izven tvojega, Facebookovega okolja zveni kot nekakšna mirovna pogodba, pri tebi pa je ... hm ... dovolilnica za spremljanje življenja.

Mimogrede, Facebook! Se ti ne zdi beseda »prijatelj« nekoliko pretirana? Bolj mi je všeč Twitterjev »follower«, torej 'sledilec'. Beseda prijatelj je rezervirana le za posebne ljudi v mojem življenju. Uporaba te besede na tvoji strani razvrednoti njen pomen. Ne moremo imeti več sto, nekateri celo več tisoč prijateljev ... Si kdaj razmišljal o kakšni spremembi na tem področju?

Več Facebook prijateljev kot imam, večja paleta zanimivih objav mi je vsakodnevno na voljo. Več mnenj, mišljenj se kreše po zidu. Tudi tu imam izbiro. Pred drugače mislečimi se lahko popolnoma izoliram – jih 'odprijateljim' – ali pa jih poskušam razumeti ter se morda od njih celo kaj novega naučiti.

Predragi Facebook! Radovedna sem. V iskanju prijateljstev in v iskanju lastnega mnenja o svetu okoli mene. Kaj bi bilo zame bolj zanimivo od zbirke različnih ljudi in mnenj, ki jo dobim na tvojem zidu? Saj se res kdaj počutim malce naivno ... a hkrati se mi to ne zdi nič napačnega. Socialno omrežje, kakršno si, je namenjeno komuniciranju s prijatelji in dejstvo, da lahko poleg tega berem tudi mnenja, ki se razlikujejo od mojega in mi tako širijo obzorja ... To se mi zdi kvečjemu bonus. Če bi se zaprla le v svoj krog enako mislečih, bi izgubila priložnost spoznati nekaj novega. Knjiga obrazov, ponujaš mi dve opciji: da se z drugače mislečimi povežem ali pa da se od njih izoliram. In rada izberem prvo. Dilemo, ki se pojavi ob pretirani različnosti ljudi, pa raje kot z izolacijo odpravim tako, da poskušam kritično brati objave in si njim navkljub ustvariti svoje mnenje.

Izberem torej povezovanje z vsemi in ne le s tistimi, ki so mi všeč, in s katerimi se strinjam ... Imam pa drug problem. Ki niti ni malenkosten. Saj veš, tisto, zaradi česar se pritožujejo starši vseh otrok in najstnikov, ki preveč časa prežidijo pred računalnikom in svojim »mobilcem«. Ločuješ nas od ljudi, ki so v času, ko nam na obrazu odseva svetloba z ekrana, okoli nas. Naši domači in prijatelji. Kar absurdno je, kako zlahka nas premaga skušnjava, da se namesto nekemu ob sebi posvetimo osebno, ki je na drugi strani tipkovnice. Zgodi se, da se dobimo na pijači, sedimo za isto mizo, a vseeno vsak gleda v svoj telefon. Kot da bi bili odvisni od tebe. Odvisni od tega, da smo vsako sekundo na voljo, od tega, da vsako novico zvemo prvi. Kot da bi bil droga. Facebook – socialno omrežje – droga. Zadnji nadimek te še najbolje opiše. Brez zamere, »Knjiga obrazov« ... Imaš zelo izvorno ime, toda – knjiga je le tista v tiskani, fizični obliki. Pa tudi obrat niso to, kar naj bi bili. Koliko lažnih profilov je zapisanih v tvoj kanal? »Socialno omrežje«, ki te pod svojimi stranskimi učinki naredi asocialnega, torej nedružabnega (za fizične odnose). Ironija je očitna. »Droga«, ki se kot vse druge droge predstavlja za nekaj dobrega, skriva pa polno stranskih učinkov. Droga, ki jo potrebuješ vsak dan določeno dozo, da te osreči. Za kratek čas, ampak je vseeno občutek, od katerega postaneš odvisen.

Povezovanje z vsemi, ki so online, vodi v izgubo stika z fizičnimi ljudmi okoli nas. In to je ta past, ki nam jo nastavljaš. Po tvojem kanalu kroži šala, da si kot zapor. Tvoji ujetniki sedimo, upravljamo čas, pišemo po zidu in dregajo nas neznanci. To je realnost. In ne zveni preveč smešno.

Knjiga obrazov ... Ne vem, kaj naj ti še povem. Kar nekaj ostrih besed sem ti namenila. A prav vse so upravičene. Ne pričakujem tvojega odgovora. Seen bo v redu. Zavedam se, da me povezuješ z ljudmi, s katerimi se ne morem srečati vsak dan. Vem pa tudi, da me hkrati ločuješ od ljudi, ki so vsak dan tu, ob meni. Jemljem jih preveč samoumevno, zato ne znam ceniti trenutkov z njimi. Spravljaš me v začaran krog.

Tako, končujem pismo. Rečeš mi *We hope to see you again soon* in verjemi mi, ni ti treba skrbeti glede tega, saj sem vendar

tvoja ujetnica.

Karmen Bogataj, 2. a

Socialna omrežja ločujejo ali povezujejo ljudi?

Socialna omrežja so močno spremenila način komuniciranja med ljudmi. Ne daleč nazaj, so se ljudje med seboj poznali, ker so bivali blizu drug drugega, delali v istem delovnem okolju, ali so jih družili skupni interesi. Danes ravno socialna omrežja omogočijo širitev poznanstev, prijateljstva, informiranost, izobraževanja v neskončnost. Iz svojega sedeža in majhnega ekrana lahko dosežem in zadovoljim vse potrebe po druženju, vse socialne potrebe. Toda samo že ob kliku sem obdana z množico ljudi, žarometov luči, občudovanja, ploskanja in me prevzame neko nezadovoljstvo in se vprašam ali si želim tako ponovno se razkazovati, nenehno govoriti, lahko rečem klepetati, ali celo govoriti? Kam je potonila moja sposobnost molka, razmišljanja in zorenja z zrelo presojo? Molk, razmišljanje, nepotešenost, ne povedati, ne takoj deliti misli, besede, ideje, dokler se sama tako ne odločim, dokler v meni ne dozorijo odločitve za to javno delitev. Preko socialnih omrežij mlad človek izgublja moč, da dozori v svobodnega, samokritičnega in ljubečega človeka. Nenehno deliti, kar ne bi smeli, klepetati, ko bi morali utihniti, izpolniti vsako željo, ko bi bilo bolje nositi neizpolnjeno, se lahko stori samo v tišini in molku. Edino v molku

je moč najti enkratno moč, ki osvobaja in daje modrost. Ob razmišljanju o sebi, svoji šibki in močni plati, mi molk daje krila, da lahko v svoji globini dozorim in dobim odgovor na nemirna iskanja bistva življenja. Le v molku in ne pred javnostjo, ki vse preč besedno komentira moje odločitve, lahko zapustim svoj ozek »jaz« in srečam resničnost. To izkušnjo, ki počasi raste v meni in bi rada zaupala še nekemu, nika kor pa ne masi, ki bi me zmedla, pohodila in iz mene izcedila vse moči notranjega uvida. Želim preverjati svoje misli, hotenja, čutenja, toda ne z vsakim in ne na mrtvi tipkovnici, ki na ekranu eksplodira v številnih komentarjih, ki jim nisem kos. Ali ti socialno omrežje omogoči najti prijatelja, ki ga vidiš iz oči v oči, ki ti omogoči odnos jaz-ti, pristrčno druženje s prijatelji, za katere se ti zdi vredno vzeti čas in se z njim srečati. Tako pa vsak sam »ždi« za svojim ekranom, poudarila bi sam, vedno bolj sam. Je možno, da ta socialna omrežja osamijo ljudi kljub neomejenemu številu navideznih prijateljev?

Meni je skupina ljudi, ki se dobro poznamo pomembna. Držimo se skupaj, si svetujemo in si pomagamo. Ker se imamo radi, si drznemo govoriti odkrito tudi o temnih plateh svojega življenja. Te drobtinice no-

čem deliti na nobenem socialnem omrežju, saj »biserov vendar ne mečemo pred svinje«. Pravijo, da mreženje odnosov omogoča hitro poznavanje ljudi, toda pri tem izgubljam stare, utrjene, preverjene prijatelje. Ti so mi pomagali se obdržati, ko je bilo težko, izpolniti svoje poslanstvo na svetu, jačati svoje vrednote, ki niso del množice, sem za odpiranje svojega mišljenja in videnja sveta, toda samo takrat, ko misli v meni dozori in si ne dovolim, da se v množici izgubim.

Socialna omrežja mi ne smejo vzeti poguma, plavati proti toku, kljubovati plehkosti, praznemu govoričenju in pristati na nizkotnost pisanja v javnosti.

Povprašala sem prijateljice kaj jim pomeni facebook in mi povedo, da je to nekaj fantastičnega: »Monika, ne sanja se ti, kako opojni občutek je imeti toliko prijateljev, sprostimo se, zabavamo se celo popoldne, večer in še del noči nam v trenutku mine. Vedno smo dosegljive in to nam daje občutek, da smo kot zvezde sredi žarometov, ki so uprti samo v nas. Na sceno hitro vstopimo in če se nam zahoče takoj izstopimo. Vsi ti ljudje so naključni in te naključnosti si želimo, brez obveze, brez zvestobe, brez odgovornosti, brez odnosa JAZ-TI!«

Nejc Vidmar, vratar državnih prvakov

Odličnim vratar, ki »zaklepa« vrata nogometnega velikaša na slovenskem območju: Nejc Vidmar — vratar nogometnega kluba Olimpija.

Če prav vem, prihajate iz Ljubljane? Kje ste odraščali, kdaj ste začeli igrati nogomet?

Da, prihajam iz Ljubljane, bolj natančno s Poljan. V bližini doma se nahaja igrišče, kjer se je vse skupaj začelo. Tukaj sem začel igrati nogomet s prijatelji, s katerimi sem preigral nešteto ur nogometa. Tukaj sem tudi prvič »začutil« ljubezen do nogometa. Od vedno sem hotel biti vratar, ker me »običajna« igra ni nikoli zanimala. Nato pa sem se začel s športom ukvarjati bolj resno. Začel sem trenirati v nogometnem klubu Krim, na Rudniku, nadaljeval v Olimpiji, nato v Domžalah in sedaj sem spet v Olimpiji.

Ste imeli v mladosti kakšnega nogometnega vzornika?

Prav določenega vzornika nisem imel, sem pa imel par vratarjev, ki so mi bili všeč, kot naprimer Oliverja Kahna, Santiago Canizaresa, ki je imel posebno belo pričesko, tako sem takrat imel tudi jaz. V tem času, ko sem začel s treningi, pa mi je v slovenskem prostoru bil zelo všeč Borut Mavrič, sedanji trener vratarjev ND Gorica. Slednjega sem svoj čas zares občudoval. Zaradi vseh teh odličnih vratarjev pa sem se nazadnje tudi sam odločil slediti njihovim potem. Sedaj bi lahko rekel tudi, da zelo spoštujem Samira Handanoviča, saj mi je zelo blizu njegov cilj, tako da se poskušam veliko naučiti tudi od njega.

Postaviva nogomet še malo na stranski tir. Katere šole pa ste sicer obiskovali?

Začel sem najprej seveda na osnovni šoli, tukaj v Poljanah. Nato sem se vpisal na Ekonomsko šolo na »Roški«. Dokončal sem splošno maturo in tudi gimnazijo, sicer z dveletnim zamikom zaradi veliko časa, namenjenega nogometu (križanje urnikov), saj oboje naenkrat ni šlo. Nato sem se vpisal na študij v Izolo, ki se tiče poznavanja prehrane. Vendar pa enostavno nisem več mogel usklajevati te dolge poti in treningov, tako da je bilo takrat to preveč zame, sedaj pa tudi imam družino in za nadaljevanje študija zaenkrat nimam energije, imam pa ga cilj dokončati, mogoče enkrat, ko bodo otroci

že starejši. Sem pa vesel in ponosen, da sem vztrajal in imam vsaj to izobrazbo, saj veliko nogometašev nima narejene srednje šole.

Če se vrneva nazaj na nogomet, je bila Olimpija od vedno »Vaš« klub, ste bili tudi navijač?

V slovenskem prostoru sem »živel« od vedno le za Olimpijo, saj sem Ljubljančan in ne vidim drugega kot zeleno, tako da je Olimpija moj klub bila, bo in je. Ko sem bil v Domžalah profesionalno, sem seveda vse naredil za zmago, tudi ko smo igrali proti Olimpiji, ampak v srcu je pa bila vedno Olimpija.

Navijate za kakšen klub tudi v mednarodnem svetu nogometa, in če, za katerega?

Če sem iskren, mi je najbližje FC Barcelona, v časih sem bil bolj »fanatik« tega kluba in navijal zanje, sedaj pa nisem več tako strasten navijač. Spremljam jih še vedno in še vedno so mi všeč, vendar če slučajno ne zmagajo, pa ni konec sveta.

Kot vratar Olimpije ste zagotovo polno zaposleni. Kako zgleda Vaš običajni dan?

Običajni dan navadno brez treninga ne gre, tako da se zjutraj prebudim že dokaj zgodaj, okoli pol sedmih, da se z družino pripravimo na dan. Najprej starejšo hčer Zalo odpeljem v vrtec, potem pa navadno odidem na trening (če je dopoldan), drugače pa grem na kavico v mesto z ženo, kjer lahko najdeva dosti zanimivih aktivnosti. Seveda kmalu pride tudi dopoldan, ko odhitim nazaj po Zalo v vrtec. Je pa res, da mora biti zaradi nekoliko nenavadne službe vse podrejeno nogometu, vendar pa je poleg tega družina na prvem mestu.

Koliko časa pa Vam dnevno vzamejo treningi?

Vzamejo mi kar dosti časa, za primer: če imam trening ob enajstih, moram iti od doma že kmalu po deveti uri, da sem dobro uro prej že v klubu, se v miru pripravim, ogrejem, se sam motiviram. Trening traja ponavadi eno uro in pol. Po njem pa sledijo razne terapije, regeneracija. Torej če imam ob 11.00

trening, me praktično ni od devetih do okoli dveh. Če imam pa dva treninga, pa je še toliko težje, saj med treningi pridem domov za kakšno uro, dve, se poizkusim kar se da spočiti, nato pa odhitim spet nazaj na trening.

Imate dneve pred derbijem še bolj intenzivne?

V tem času je problem bolj psihični pritisk kot kaj drugega, zato je treba tukaj predvsem v glavi prenesti pritiske in se pripraviti na tekmo. Da bi bilo pa kaj posebej drugače, v bistvu ni, razen to, da si pri stvari res z glavo.

Imate kdaj tremo pred tekmami, pred vsem pomembnejšimi, kot je na primer derbi?

Ja, strah seveda je oziroma trema je in v samem trenutku občutek ni dober, saj ne veš razpleta, si poln pričakovanj, vendar pa ta trema da iz mene še nekaj več in sem zato še boljši, kot bi bil drugače, ter mi to pred večjimi tekmami le še pomaga. Zgodi se, da grem na tekmo tudi sproščen in vse skupaj jemljem preveč na »izi«, takrat hitro dobim po »ušesih«. Je pa res, da trema ne sme biti preveč, da te ne ohromi, zato mora biti prava doza; če je je preveč, si potem v nekem krču, ki pa prej škoduje kot pomaga.

Kot ste že omenili, imate družino. Kako usklajujete čas za družino in kariero?

Družina mi zelo veliko pomeni, vendar pa se morajo včasih tudi prilagoditi. Vendar lahko rečem, da so zelo tolerantni in mi stojijo ves čas ob strani, sploh žena. Starejša hči, ki ima pet let, pa tudi že kriči Olimpija, tako da imam doma pravo podporo. Je pa včasih tudi težko, ko me ni doma. Na primer sedaj, ko bom šel s reprezentanco na treninge. Takrat bo morala žena narediti vse sama in verjamem, da je lahko to za njo zelo naporno. To je cena za kariero, ampak (žal) tako je, čeprav imam srečo in sem zato zelo vesel, da me žena razume.

Vrniva se sedaj ponovno na nogomet. Kje se vidite čez 3, 5, 10 let?

Težko rečem, saj trenutno ne razmišljam preveč o tem. Trenutno se trudim, da

naredim kar se da dobrega na igrišču in dam vse od sebe. Kasneje pa bom videl, kam me bo to pripeljalo. S svojo kariero sem tudi zelo zadovoljen, saj »gre ves čas navzgor«. Vsako leto se mi zgodi nekaj novega, boljšega, zato sem res vesel. Seveda so vzponi in padci, vendar trenutno moram res priznati, da ni kaj dosti padcev. Bom videl. Želja je seveda tudi tujina, saj bi se rad tudi tam preizkusil, da si ne bom kasneje očital, da nisem. Vendar trenutno sem res srečen v Olimpiji in imam pokazati še marsikaj; če je Olimpija uspešna, sem tudi jaz. O prav določenem klubu pa ne razmišljam, saj se imam namen prepustiti in bom sproti videl, kako in kaj.

Brez težav lahko rečem, da ste odlični vratar, ki pa je tudi zelo odprt do javnosti. Kako pogosto pa Vas nogometni navdušenci »oblegajo«?

Ja, sedaj, ko so rezultati odlični, malo bolj, ampak jaz se vseeno trudim biti blizu navijačem, saj menim, da to nasploh v nogometu manjka. Zato poizkušam biti dostopen vsem, ki bi hoteli priti do mene, če to seveda »pusti« moj pestri urnik. Če je le mogoče, mi ni težko se srečevati z navijači. Sem mnenja, da bi tako moral vsak športnik razmišljati, je pa res, da karakterno nismo vsi enaki. Sam sem na splošno bolj odprt tip, tako da mi ni problem si vzeti čas za vsakega, ki si to želi.

Seveda, trenutno je neka euforia, saj mi navijači večinoma čestitajo, da bi bil pa prav oblegan, pa ne.

V čem pa je skrivnost dobrega branjenja?

Neke skrivnosti tukaj ni, pač pa veliko dela, vztrajnost, tudi ko so bili težki trenutki, kar se mi je povrnilo z osvojitvijo državnega prvenstva.

Kakšen je odnos med igralci, trenerjem,

predsednikom kluba ...?

Zelo dober. Predsednik je zares v redu človek, to menijo tudi ostali igralci. Če se imamo kaj resnega za znenit, prevzame pobude in besedo kapetan, ki se odpravi na pogovor s predsednikom kluba oziroma s tisto osebo, ki se mora kaj zneniti. Odnosi so sedaj super, seveda pa so tudi manj svetli trenutki, ko je na primer odšel športni direktor. Jaz mislim, da je najbolje, da se počutim v redu na igrišču. Bile so tudi menjave trenerjev, od katerih je imel vsak svoj problem, vendar se je na koncu vse izteklo dobro.

Torej ste v Olimpiji zadovoljni?

Da, kot sem že povedal, sem zelo zadovoljen.

Kakšni so občutki, ko postanete državni prvak?

Fenomenalni, čeprav mi nekateri pravijo, da »le« v Sloveniji, vendar sem sam zelo vesel, sploh ker sem del kluba. Sploh ker smo s »prestola« vrgli našega največjega rivala in je zato to res super občutek; priznam, da sem ob zmagi potočil tudi kakšno solzico, sploh prve minute, ko sem to dojel.

Kot ste že povedali, ste imeli v karieri vzpone in padce, katera je bila Vaša najtežja preizkušnja?

Težje čase sem doživel na začetku, ko sem prehajal v poklicne vode nogometa, ko bi sem moral registrirati v nekem klubu in sem na koncu nastradal, ko mi je grozila prepoved igre za pol leta, kar pa bi bilo zelo boleče, saj ne moreš delati tega, kar te veseli in ti veliko pomeni. Je bilo pa tudi težko, ko sem si dvakrat polomil noge. Res je tudi, da ko preboliš preizkušnjo, te to le še okrepi.

Vaša nogometna številka dresa je zelo nenavadna, saj imajo navadno vratarji številko 1, 12 ..., kako da ste si Vi izbrali

ravno 41?

Zato, ker sem hotel biti že od majhnega malo drugačen in malo izstopati, in zato, ker je nihče od znanih nogometašev še nima. Tako kot je imel Michel Jordan številko 23 in so zato to številko vsi poznali, sem pa tudi jaz hotel imeti svojo številko. Želel sem si biti unikaten, da bi se me ljudje zapomnili (tudi) po tem. Imel pa sem na začetku kariere tudi številko ena oziroma dvanajst, dokler nisem imel možnosti izbrati si svojo številko.

Ste kdaj nastopili kot »navaden« igralec?

Prav velike želje nisem nikoli imel, občasno igram to vlogo na treningih, prav na tekmi pa sem tako odigral le enkrat. To je bilo ob koncu sezone (še v Domžalah), pred par leti. Imeli smo prijateljsko tekmo, ko mi ji je uspelo doseči celo gol. Takrat smo zmagali osem proti nič. Igral sem le 45 minut in na koncu sem mislil, da bom dobesedno umrl. Tako da, ja, sem raje v vratih.

Kateri so še vaši hobiji, če sem ne štejemo nogometa?

Že od malega me športi izredno veselijo, tako da si marsikatero tekmo različnih športov tudi pogledam. Zanima me tudi košarka. V košarki sem že v preteklosti navijal za Olimpijo, čeprav je zadnje čase malo padla, sem še vedno za Olimpijo. Ko se sem bil mlajši, je Olimpija igrala v Euro ligi in sem si zato marsikatero košarkaško tekmo ogledal. Spremljam pa tudi NBA, spremljam Dragiča. V zadnjem času pa pride na vrsto tudi kakšna knjiga, predvsem, kar bi mi lahko pomagalo, torej v zvezi s športom. Kot zanimivost lahko povem, da sem pravkar prebral knjigo Športni gen in jo tudi priporočam v branje.

Bi nam za konec še kaj povedali?

Rekel bi, da sem vesel, da se ljudje vračajo oziroma vračate k navijanju in gledanju nogometa ter da nas še naprej spremljate in podpirate.

Hvala lepa za Vaš čas, želim vam še veliko uspehov v Vaši nadaljnji karieri.

Piše: David Ogorevc, 3. a

Foto: David Ogorevc

Uganke rimanke

Uganite, kateri profesor je opisan in ga vpišite na ustrezno mesto v križanki. Na obarvanih poljih se bo izpisalo geslo.

1. Franc in Micka priljubljeni sta imeni,
V prostem času se ukvarja s semeni.

2. »Samu enu malu« nas ona prosi,
medtem ko matematične izraze trosi.

3. Angleščino nas poučuje,
v sarkazmu pa kraljuje.

4. Velik praznik njen je preimek,
uči, kaj osebni, kaj svojilni zaimek.

5. Laboratorij njeno domače je okolje,
ko poučuje nas, postane dobre volje.

6. V šolo v obleki hodi,
saj rekli so mu: »Ravnatelj bodi!«

7. Želi, da poslušamo se,
kot drugi oče nam je, o zgodovini ve vse.

8. Med urami razvijamo psihološke
teme, zato podeljuje nam lepe ocene.

9. V računalniški učilnici kraljuje,
znanje o programiranju posreduje.

10. Naj deževen ali sončen bo dan,
svojih očal ne da stran.

Sudokuja

				3	7	6		
			6				9	
		8						4
	9							1
6								9
3							4	
7						8		
	1				9			
		2	5	4				

Človek besede in Besede

Kakor je tiho in skromno živel, je na velikonočni ponedeljek, 29. 3. 2016 zgodaj zjutraj v Gospodovo hišo odšel dolgoletni profesor, prevajalec in duhovnik msgr. Janez Zupet. Po tednih križevega pota zaradi hude bolezni, je tudi sam dočakal velikonočno skrivnost. Tako Škofijski gimnaziji kot tudi Vipavcem in Slovencem je zapustil neprecenljivo delo: mnogo prevodov, pridig, znanja, modrosti, izoblikovanih pripravnikov na duhovniški poklic ter nadobudnih dijakov. Njegove besede bodo zagotovo še dolgo odmevale, saj je zapisoval večno veljavne misli, ki nagovarjajo in se dotikajo marsikoga. Morda se sploh še ne zavedamo, koga smo poznali.

Janez Zupet se je rodil leta 1944 v Ljubljani. Njegov oče Alojz je bil občinski tajnik in organist na Ježici. Družina se je morala po koncu druge svetovne vojne v treh dneh prisilno izseliti iz prestolnice; odšli so v materin rojstni kraj Horjul. Tu je je gospod Janez obiskoval osnovno šolo. Njegov brat, akademski slikar Krištof Zupet je ob bratovi 70-letnici dejal, da mu šola nikoli ni povzročala težav, zato se je vpisal na ljubljansko klasično gimnazijo. Po maturi leta 1963 se je vpisal na filozofsko fakulteto, smer indoevropsko primerjalno jezikoslovje, iz katerega je diplomiral leta 1972.

Profesor Janez se je dolgo odločal, ali naj vstopi v bogoslovje ali ne. Odločitev je dozorela šele leta 1966, ko je materi tik pred smrtjo povedal, da se je odločil za pot duhovništva. To je bila namreč tudi njena želja. V duhovnika je bil posvečen 1971. leta v Ljubljani. Duhovništvo je začel v Mavčičah na Gorenjskem, kjer je kaplansko službo opravljal leto dni. Leta

1972 ga je nadškof Pogačnik poslal za prefekta v vipavsko malo semenišče, kjer je ostal vse do svoje smrti. Službo prefekta je opravljal leto dni, nato pa prevzel poučevanje angleščine in francoščine, po potrebi tudi latinščine in nemščine. Prvo leto je v malem semenišču poučeval tudi verouk in telovadbo. Leta 1975 je bil imenovan tudi za duhovnega pomočnika vipavske župnije. S svojo blaženostjo je dokazoval, da duhovništva ni obžaloval niti za hip.

Gospod Zupet je vestno pisal in shranjeval vse nedeljske in praznične pridige, ki jih je izdal v knjigi Pot, resnica in življenje. Knjiga je bila kmalu po izidu razprodana. V pridigah se je izogibal aktualno – političnim tematikam; obravnaval je vedno aktualna vprašanja, resnice, ki ostanejo. Mnogi duhovniki knjigo uporabljajo kot priročnik za pridiganje.

Po ustanovitvi Škofijske gimnazije se je posvetil poučevanju latinščine. Zadnja leta

je na maturo pripravljajl četrtoletnike, ki so jo vsa leta uspešno opravljali. Med dijaki je veljal za enega najmodrejših, a je kljub temu ohranil častivredno skromnost. Svojih učencev ni nikoli grajal ali nad njimi povzdignil glasu, temveč jih je vztrajno spremljal pri gradnji njihovega znanja.

Prevajalski opus profesorja Zupeta obsega mnogo filozofskih in teoloških del. Zavestno se je odločil, da leposlovja ne bo prevajal, saj je menil, da so za to poklicani drugi. Nekoč je dejal: »Ostal bom na filozofsko – teološkem področju, na področju vere – tu se čutim močnega in potrebnega.« Prevedel je velike mislece, kot so Pascal, Newman, Merton, Kierkegaard, Pieper, Gilson ... ter mnoge pomembne cerkvene delavce: sv. Janeza Pavla II., Benedikta VI., papeža Frančiška, sv. Janeza Marijo Vianneya, sv. Terezijo Deteta Jezusa, sv. Edith Stein in mnoge druge. Njegov je tudi prevod Kumranskih rokopisov. Njegovo je poslovenjenje Kempčanove Hoje za Kristusom, ki je,

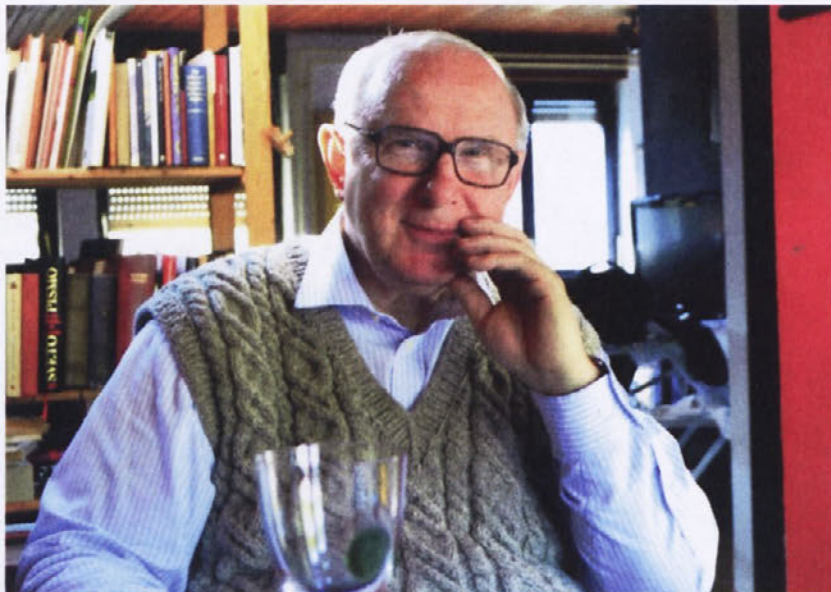

pravijo, oblikovala že več svetnikov, kot je črk v njej. Kmalu bo izšel nov prevod Rimskega misala iz latinščine, prav tako delo profesorja Zupeta. Tako bo navzoč pri vsaki daritvi svete maše še mnoga leta, morda celo desetletja.

Skupaj z bibliclistoma Jurijem Bizjakom in Otmarjem Črnilogarjem je soustvaril t. i. »vipavski biblijski zavod«, saj je bil z njima vključen v prevajalsko skupino Svetega pisma. Sodeloval je pri treh prevodih: standardnem, jubilejnem in jeruzalemskem prevodu. Prevajal je iz izvornikov; intenzivni tečaj hebrejščine v Jeruzalemu mu je na svoje stroške omogočil takratni nadškof Šuštar. Veliko delo je opravil pri Stari zavezi: njegova roka je prevedla Prvo in Drugo knjigo kraljev, Jeremijo, Ezekijela, Visoko pesem in Prvo ter Drugo kroniško knjigo. Visoka pesem je bila pri založbi Ognjišče izdana v čisto svoji knjigi, ki jo je profesor opremil s spremno besedo in opombami.

Bil je urednik zbirke Religiozna misel pri celjski Mohorjevi družbi ter član uredništva mednarodne katoliške revije Communio, v kateri je objavil svoj zadnji članek Teološki biseri. Sodeloval je tudi z založbama Ognjišče in Družino, revijami Božje oko, Revija 2000, Kristjanovo obzorje.

Kljub poznavanju vsaj desetih jezikov, je vedno ostal zaljubljen v slovenščino, saj ga noben jezik ni zadovoljil tako kot materin-

ščina. »Ta je pač materni jezik, v katerem besede rastejo iz duše. Slovenščina ima besede, ki so nezamenljive,« je povedal.

Njegovo lektorsko delo je bilo natančno dodelano. Ob lektoriranju prevodov je imel ob sebi vedno tudi izvornik, na katerega se je opiral. Njegovo lektoriranje ni bilo navadno lektoriranje, ampak tudi popravljenje sloga in celih povedi. Med založniki je desetletja veljalo: Če Zupet pregleda knjigo, v njej ne bo napak in jezik bo lep.

Za svoje delo je prejel različne nagrade: Sovretovo nagrado, ki v Sloveniji velja za najvišjo nagrado na področju prevajalstva, papež sv. Janez Pavel II. mu je na njegov rojstni dan leta 2000 podelil naziv monsinjor, je častni občan Občine Vipava. Teološka fakulteta v Ljubljani pa mu je 11. februarja 2016 podelila naziv častni senator z obrazložitvijo: »Za odlično poznavanje in poučevanje tujih jezikov, za izjemno razgledanost v klasični filologiji, za strokovno prevajanje Svetega pisma iz izvornih jezikov, za prenovljeni prevod Rimskega misala iz latinskega izvornika, za vrhunske prevode trajno veljavnih filozofskih in teoloških del, za nesebično lektorsko in uredniško delo in za zgledno pedagoško in dušnopastirsko delovanje.« Dejstvo je, da so se nanj obračali najboljši prevajalci.

Bil je iskren človek, ki je ljubil poštenje in milino. Njegov našmeh je po besedah njegovega dolgoletnega kolega msgr. Franca Kralja povedal veliko, a nikoli vsega. Prav zato je bil tako skrivnosten in očarljiv. Bil je človek blagrov, saj je s čistim srcem in ljubeznijo oznanjal Božjo besedo in ob tem vedno ohranjal plemenitost, razum, velikodušnost in darežljivost. Človeka je znal poslušati in opogumiti. Človek Besede z veliko začetnico, ker je z govornim in pisano besedo skrbel za dostop do Kristusa in njegovega nauka ter tako ljudem kazal širši smisel. Bolj kot se s prevajanjem in načinom življenja poglobljaj v Božjo besedo, bolj je spoznaval njeno skrivnost in se seznanjal z Božjim oznanilom. Bog je bil namreč njegovo zavetje – njegov spremljevalec in moč.

»Priboril sem se do trdne svobode srca,« je povedal o sebi. »V tej svobodi je vse: ljubezen, čistost, svetloba, resnica, odgovornost in sreča. Živim v svetlobi, izpolnjeno. Počutim so kot preprost evangelijski služabnik, ki je naredil, kar je bil dolžan narediti.«

Napako je zavohal

Znano je, da med alpinisti obstajajo izvedenci, ki iz helikopterja tako opazijo vsak tujek v gorovju in z lahkoto odkrijejo pogrešanega alpinista. Takšen izvedenec je bil gospod Janez Zupet kot korektor za odkrivanje napak v besedilu:

V obednico v semenišče v Vipavi je prispela nova knjiga. Gospod Zupet jo je prijel z obema rokama in jo na slepo odprl približno po sredini, pogledal vanjo in zamrmral: »Manjka črka ta in ta!« – Osupnili smo in ostali brez besed: Jasnovidec za knjige!

Pa ni bil samo jasnovidec za knjige, temveč je bil tudi jasnovidec za ljudi, kakor piše Župančič: »Bil je med nami mož kot zrno klen in zdrav; ta, kakor knjige mi, ljudi je brati znal ...« (Naša beseda). Res je: Znal je brati ljudi.

In ker je znal brati ljudi, ga ni nikoli nihče presenetil in ni nikoli nihče zmotil njegovega notranjega miru. V tem je bil njegov čar, kakor pravi svetopisemski pregovor: »Človekov čar je v njegovi milosrčnosti« (Prg 19,22).

Jurij Bizjak, koperski škof

Govor gospoda ravnatelja na pogrebu v Horjulju

Dragi g. Janez,

ko ste leta 1972 kot mlad duhovnik prišel v Vipavo si gotovo niste predstavljali, da se bo vaše delo v Malem semenišču, v Srednji verski šoli in v zadnjem času v Škofijski gimnaziji v Vipavi razpotegnilo v skoraj 44 let razdajanja vašega bogatega znanja mladini. Razdajanja vaše modrosti.

Sami ste v knjigi svojih nedeljskih nagovorov zapisali: »Če kristjanovo življenje primerjamo tehnici in na eno stran položimo darove, ki jih prejema, kaj naj postavimo na drugo skodelo, da se bo tehnica pošteno uravnotežila?«

S svojim delovanjem in služenjem ste vašo življenjsko tehtnico dobro uravnotežili. V naših ustanovah ste skoraj 44 let nesebično mladim in sodelavcem delili svoje bogato poznavanje tujih jezikov, svoj izjemni čut za pravilno rabo našega jezika ter svojo ljubezen do lepe slovenščine. Koliko podanega znanja, koliko prevodov, koliko pregledov najrazličnejših besedil, koliko razgovorov, koliko dogodkov, koliko ur v razredu. Še letošnje šolsko leto do pred dvema mesecema, ko smo vsi mislili, da ste delo samo začasno prekinili.

Za vse vaše delo na vseh vipavskih ustanovah vam izrekam velik Bog plačaj v imenu vseh nekdanjih gojencev Malega semenišča in Srednje verske šole v Vipavi, v imenu nekdanjih in sedanjih dijakov Škofijske gimnazije ter v imenu vseh, ki smo imeli to možnost in priložnost, da smo delali z vami.

Vsi, ki smo g. Janeza poznali vemo, da v družbi ni dosti govoril. Kadar pa je spregovoril, je bila to umirjena, tehtna in modra beseda. In prav to smo občudovali pri vas: umirjenost, skromnost ter modrost.

O modrosti ste v že prej omenjeni knjigi nedeljskih nagovorov z naslovom Pot, Resnica in Življenje zapisali: »Božja modrost nas uči, kako moramo v življenju vse stvari postaviti na pravo mesto: bistvene v središče, nepomembne pa na rob.« Pri delu z vami g. Janez sem zmeraj imel občutek, da vaša modrost in mirnost izvira prav iz tega, ker ste imeli jasno razčiščeno kaj je bistvo in kaj obrobno. Čeprav ste delovali zadržano in resno, sem vas prav zaradi jasnega razločevanja med bistvenim in obrobnim velikokrat videl tudi se nasmejati – prav po otroško, čez vsa usta.

Tudi sedaj si vas g. Janez predstavljam, da ste si v nebesih, tako kot ste živeli, izbrali skromen kottiček v katerem delate tisto bistveno – z nasmehom čez vsa usta slavite njega, ki je Pot, Resnica in Življenje. Nam pa ostaja upanje: upanje vsaj za kanček vaše modrosti ter upanje, da bomo zmogli za vami hoditi po Poti, ki vodi k Resnici in v Življenje.

Vladimir Anžel, ravnatelj ŠGV

Karmen Bogataj: Krivica

Svet ni pošten, ni bil in ne bo.
Nebo do zdaj še ni gorelo.
Gorelo bo v apokalipsi. Nekoč. Mogoče.
Mogoče pravica sploh ne obstaja.
Obstaja krivica od stvarjenja sveta.

Smo ljudje brez kril, brez plavuti.
Plavuti za izginjanje v lepši, podvodni svet.
Svet za ribe in bitja brez kančka možganov.
Možganov, ki bi ustvarjali probleme.
Probleme, ki v resnici jih ni.

Glej! Slovenka počiva v gozdni idili
Poslušaj! Njen vzdih in smeh kakor jutranji piš
Okusi! Ustnice kakor najmilejši sladiš
Čuti! Dlan jadra po telesu, kot po svili
Vohaj! Venec na laseh, dišeča obenem

Glej! Slovenec ždi na štoru osamelem
Poslušaj! Odmev groma, ki mu v prsih doni
Okusi! Poljub, kot jutro, ki travo orosi
Čuti! Sledi dežele, na deblu trdem.
Vohaj! Dela napor, oster, a mamljiv

Glej! Morja zelenega po hribih naliv
Poslušaj! Narave pretok, šum in zven prebujen
Okusi! Studencev kristalni slad neokrnjen
Čuti! V vročini, senčni hlad skalovja vabljev
Vohaj! Zaklad, gojila ga je dolina

Glej! Rano zadal je lisjak stekel
Poslušaj! Krik ranjenca je gluhim zadonel
Okusi! V kleti kis iz novih mehov lije
Čuti! Grčo v žrelu, ki še olje zatakne
Vohaj! V shrambi govno skrite podgane

Glej! Iz vrzeli se cedita gnoj in kri
Poslušaj! Dvoje zvonov, vsak drugo uho kliče
Okusi! Tuje dobrine, vodo zeleno, kruh črviv
Čuti! Bratov zabeljeni nož v hrbtu goreč
Vohaj! Brezna in vrtač najgloblji smrad

Glej! Globoka brazgotina še skeli
Poslušaj! Škripajoči sklepi na odru rožljajo
Okusi! Pšenico, ajdo, rž iz kostne moke
Čuti! Zamolčano težo očetovih grehov.
Vohaj! Gnile čeljusti cedijo med osladen.
Upaš, spiš, živiš za lepše dni.

Jakob Kovačič, 3. letnik

Eva Brumat: Wonder

What if the sun doesn't rise again
What if there's only sea
Maybe than I can be
The sun you mean to me
And what if the clouds are just
The water that rise to the sky
And the moon is the one
That's saying goodbye
If all the memories are
Just the things we want to see
We have to make the world
As weird as it can be
Only than I see the sun
Sinking in the sea
Talking with the birds
Of who I want to be

Ivan Likar: Jesen

Kako si lepa danes!

Oblečena v zlato,
obrobljeno s škrlatom.
Vsa siješ.

Kako si lepa danes!

Kako dišiš.
Ne bi mogel tega vonja pozabiti.
Nikdar.

A kljub lepoti;
skromna
tiha
nežna
blaga.

Srce utaplja se, nori.
Zaljubljeno v čare tvoje;
tako skrivnostne,
tako globoke;
jesenske.

Nedelja je.

Naredila si mi praznik.
Ognila si se v novo oblačilo.
Tako sijala zame nisi še nikdar!

Ko sonce boža tvoje lice
blestiš
razdajaš se.

Moj Bog, kako si lepa danes!

Za vedno rad bi te objel,
naj zarijem svoje ustne vate,
pobožam nežno tvoje plamteče lase
in vzamem te za vedno!

Šepetal bi ti na uho najlepše rime,
ki človeško jih srce premore.
Poljubljal tvoje bi dlani,
kakor domači kruh – rumene
in tako opojno dišeče.

Moj Bog, zagrizel bi se vate:
Danes, jutri, zmeraj!

Prevzela si me,
osvojila,
zavojevala brez boja.
In pokleknil sem pred tabo:
jesen draga, mila.

Anonimni avtor: Sonet

Stoji tam smreka vitka v temnem lesu,
bila pognala komaj je nedavno,
nje deblo kvišku k soncu raste ravno,
iz sence dvignila se je ob kresu.

V jasnini k svetlem soncu raste ona,
a z mrazom kmalu se približa zima,
se krošnja lomi, upanja več nima,
ledena deblo že objema spona.

A sonce z toploto svojo
načne lahko ledeno skorjo
in mrzlih, hudih dni ni več spomina.

ti sonce mojemu si svetu
in smreka je ljubezen v srcu,
saj. ljubit tebe sreča je edina.

Šolsko glasilo
KNJIŽNICA

ISKRE

Inv. št.
18868

000000188685

plazinski molitveni...

inflika nina...

Semenišče Vipava

18868

Jakob Jazbec, 2. letnik

ŠKOFIJSKA GIMNAZIJA VIPAVA